درسعادت نسخه‌سی ۱۰۰ پاره‌در

شرائط اشترا

ولایاتده سنه‌لکی ۱۵۰ آلتی
آیلغی ۸۰ غروش اولوب اوچ
آیلغی یوقدر. قیرله‌دن مقرو
پورو ایله آلمق ایچون سنوی
یکرمی غروش فضله‌در .

ثروت فنون

سرمحرر ومدیری : احمد احسان

شرائط اشترا

درسعادتده اداره‌خانه‌دن کلوب
آلمق شرطیله سنه‌لیکی ۱۰۰، آلتی
آیلغی ۵۰، اوچ آیلغی ۲۵ غروشدر
عسه کوندریلورسه ولایات
بدلی اخذ اولنور .

پنجشنبه کونلری چیقار . منافع ملك و دولته خادم مصور عثمانلی غزته‌سی

N° : 295
Redacteur en chef
Ahmed IHSAN

SERVET-I-FUNOUN
JOURNAL ILLUSTRÉ TURC PARAISSANT LE JEUDI
CONSTANTINOPLE

6me Année
BUREAUX :
78, Grand'rue de la
Sublime Porte

آلتنجی سنه ــ اون ایکنجی جلد

پنجشنبه ــ ۲۴ تشرین‌اول سنه ۱۳۱۲

عدد : ۲۹۵

[خصوصی فوطوغرافیزدن]

[عثمانلی بانقه‌سنك یکی جامع شریف جوارنده یاپیلان شعبه‌سی]

Succursale de la Banque otomane à Stamdoul.

MİLLİ KÜTÜPHANE-ANKARA
1946

ثروت فنونه مندرج بالجمله آثار ادبیه وفنیه‌نك تكرار طبع و نشری حق محفوظدر .

عثمانلی دمیر یول خطنده

حیدر پاشادن قونیه‌یه

ب. جبولاله

عزیمت وعودت ١٤٩٨ كیلو متره

— ٥ —

درت كون اولی قونیه‌یه كیدركن آفیون قره حصارینی اوزاقدن سیر ایتمشیدك. غریب مملكت ! كائن اولدیغی موقع، اطرافنده‌كی طاغلر ، اوكنده‌كی اووا ، قصبه‌نك كندیسی هپ اغاجدن یشیللكدن محروم ؛ فقط كندینه مخصوص بر حالی وار ؛ اوده كزدیكمز مملكتلرك هیچ برینه بكزه‌مه‌مسیدر.

اول امرده دیكینه یوكسك وقیادن مركب بر طاغ تصور ایدیكزكه درت طرفیده عین شكلده كسمه قیالردن متشكل اولسون. صوكره بوسنكپاره‌یی چپلاق بشقه بر طاغ اتكنه وضع ایدیكز ؛ تشكل ایدن بوغازك ایچنده ، اوطاغك اتكلرینی ، قیانك جوانب اربعه‌سنی طپراق طاملی یكرنك اولرله — فقط غایتله صیق اوله‌رق — دولدیریكز ؛ اشته سزه قره حصار . اوك طرف براووا ، لكن ینه بر طاقم سنكپاره‌لردن اوته‌سنده بریسنده تپه‌جكلر حاصل اولمش ؛ ایلری دوغری مد نظر ایدرسه‌كز لطافت طبیعیه‌نك رنك مخصوصی بولنان یشیلدن اثر یوقدر ، ظاهر بوندن دولایی قصبه‌یه « قره حصار » نامنی ویرمشلر ؛ حصار عنوانی ایسه اورته‌ده‌كی اوسنكپارۀ مهیبك تا ذروه‌سنده اسلافك وجوده كتیردیكی بر قلعۀ حیرت آوردن مأخوذدر .

دمیر یول موقفی قره حصارده شهره بك یقین ، عادتا پیشكاهنده كائندر. موقف موقعك اهمیتیله متناسب اوله‌رق جسیم اولدقدن بشقه لوقوموتیف وواغون محافظه‌سنه مخصوص ابنیه‌لر ، ده‌پولر ، آنترپولرله دخی مزیندر . حتی موقف بناسنك بر طرفنده كوزل بر لوقنطه واوتل بیله موجوددر .

∴

قطارمز توقف ایلدیكی زمان محرر عاجزی تلطیفاً استاسیونه تشریف بیورمش اولان متصرف لوا سعادتلو شرف پاشا حضرتلریله سائر معتبران مملكتی اوراده كوردك. حقمزده ارائه ایلدكلری حسن قبول وتوجه او قدر لطفكارانه ایدی‌كه شوراده تشكرات علنیه‌مزی بر دها تقدیمه مجبور اولیورم .

موقعدن شهر داخلنه قدر كوزل بر شوسه‌نك انشاآتی دوام ایلیور ایدی ، بازار میدانینه ناظر دائرۀ حكومته كلدك . قره حصار حكومت دائره‌سی شمدی‌یه قدر كوردكلریمزه نسبتله حقیقةً برخرابه حالنده ایدی ، هله غایت یوكسك وقبه‌لی طاوانه ، اوغریب تقسیماته بردرلو عقل ایردیره‌مدم .

اوطوردیغمز اوطه‌نك پنجره‌سندن جسیم كاركیر بر بنانك انشاآتی سیر اولنیور ایدی ، بونك حبسخانه اولدیغی اكلایخه جوارده امثالی نامشهود اولمسندن دولایی موفقیت واقعه‌یی شایان تبریك كوردك ودائرۀ حكومتك دخی شویله بر تحوله اوغرامسی تمنیاتنی تكرارلدق .

وقت اقشام اولمشیدی، مسافر اوله‌جغمز خانه‌یه كلدك ؛ بوراسی قصبه‌ده‌كی سائر ابنیه‌لره نسبةً مكمل ایدیسه‌ده موقعی قره حصارك تكمیل محلاتی كبی غایت قبالی ایدی . دمیر یول موقفلرینی تقلیداً شمدی یكی یكی میدانه كلن اولردن ماعدا قره حصارده درت طرفی بر آز مفرح بنا یوقدر .

٨ ایلول ، بازار — بو كون اویقودن غایت اركن قالقدق ، قصبه‌نك اورته‌سنده‌كی مهیب قلعه‌یه چیقمغه قرار ویرمشیدك . بزمله برابر كیمسه كلمكه جسارت ایلیه‌مه‌مشیدی . اولا بوقلعه‌یه مأمورین چیقمز ایمش ، زیرا مملكتده اورایه هانكی مأمور چیقارسه عزل اولوردیرلرمش !!! ثانیاً مملكت خلقی میاننده اهل مراق غایت آز ، قره‌حصاردن بشقه‌یره دكل قره‌حصارك قلعه‌سنه عمرنده چیقمغی خاطره كتیرمینلرك صاییسز اولدیغنی كمال تأمیناتله بیان ایلدیلر .

عاصم بكه خطاباً :

— برادر ، نه بزم یوزیمزدن كیمسه عزل اولسون ، نه‌ده قره‌حصارلیلرك قرق ییللق عادتلرینی بوزالم ؛ وارسون اونلر قره‌حصارده اوطوروب حصاری كورمسونلر ، بز یالكزجه چیقارز.

دیمشیدم . یالكز یول كوسترمك اوزره یانمزه برچوجق ویردیلر ، خدمتكار طاهرده برابر اولمق اوزره اودن چیقدق ؛ اول امرده برخیلی مدت پنجره‌لری همان بربرینه سوررونه‌جك قدر یكدیكرینه یقین ایكی صره خانه اره‌سنده‌كی سوقاقده یورودك ، اولرك كنارنده اغاج دكل پنجره‌لرنده برصاقصی بیله یوق ایدی ؛ یولمزده دوام ایلدك ، براز یوقوش باشلادی، خرستیان محله‌سنی تماماً مرور ایتدك . قلعه‌نك كائن اولدیغی قیالق طاغك اتكنه كلدك . برقاچ باصه‌مق مردیون چیقدقدن صوكره دیك بر پاتیقه‌یوله كیردك . بویول قیالر اره‌سنده آچلمش ویوقاری دوغری ییلانقاوی دوام ایتمكده بولنمش ایدی . صول طرفمزده ایسه كسمه قیادن افقه تماماً عمود وغایت مرتفع برقیا وار ایدی‌كه عمودینی ذروه‌یه قدر دوام ایده‌رك اوراده قلعه برجلریله نهایت بولیور ایدی؛ خلاصه بزم چیقدیغمز یولدن بشقه شو سنكپاره‌نك ذروه‌سنه چیقار طریق یوق ایدی . بز یوكسلدكجه قره حصارك حصار آردی محله‌سی پیشكاهمزده آچیلیوردی ؛ بونی تماشادن غایت متلذذ اولیور ایدم . ممالك شاهانه‌نك بك چوق جهتلرینی كزمش . اوروپانی‌ده بر باشدن بر باشه دولاشمش اولدیغم حالده اغاجدن یشیللكدن بویله كلیاً عاری مملكته تصادف ایلمدیكم جهتله طپراق منظره‌لی اولرك یان یانه ، بعض یرده عادتا اوست اوسته اجتماعندن حصوله كلن قره‌حصار قصبه‌سی بكا تحف كلیور ایدی.

پاتیقه یول بعضاً قیا پارچه‌لری اوزرینه اویولمش مردیون باصه‌مقلرینه مصادف اولیور ، بعده طاشلر آره‌سنده تكراردوام ایلیوردی. یولده برقاچ دفعه‌لر توقف ایده‌رك

نفس آلدق و آرقه‌مزده‌كی منظره‌یی تماشا ایتدك ؛ ارتفاع اوچیوز مترویی بولمش ایدی، نهایت یول كسمه‌قیادن دیوارلر ارەسندن بزی قلعه‌قپوسی اوكنه چیقاردی؛ قپونك اوزرنده علاء الدین سلجوقی نامنه محكوك برطاش وار ایدی ؛ ایچری كیردك . ینه برقاچ باصه‌مق مردیون چیقدق . اصل قلعه‌نك داخلنده بولنیور ایدك .

صرف سنكستان اولان شوطاغك ذروه‌سی دائراً مادار قلعه دیوارلری ایله محاط ایدی . برطرفدن یورومكه باشلادق، مقصدیمز دیكر طرفدن عودت ایدی ؛ یورودكجه مازغال دلیكلرندن قره‌حصارك استاسیون طرفی منظره‌سنی‌ده سیر ایلیور واسلافك قلعه داخلنده وجوده كتیرمش اولدیغی اثار فوق‌العاده‌یه حیران قالیورق .

ذروه یوقوشلی ایدیشلی ، فقط همان هر نقطه‌سی یكپاره قیا پارچه‌لریله مستور ایدی، بونلرك اوته‌سنه بریسنه مردیونلر اویمشلر ، صواولوقلری یاپمشلر، مسكن تمللری وجوده كتیرمشلردی. صو اولوقلری ایكی خزینه‌یه منتهی اولیوركه بونلر ینه یكپاره قیا ایچنه اویولمش اولدیغندن غایت شایان تماشا ایدی. تقریباً درت مترو عرضی واوقدرطولی اولان بو خزینه‌لر بش التی مترو عمقنده اولوب درت دیوارینی كسمه قیا پارچه‌لری اشغال ایلیور، خرج وصیوا اثری كورولمیور ایدی .

ینه برجلری تعقیب ایله‌یورومكه باشلادق. مسدس الشكل مخروطی قبه‌لی براوطه‌یه كیردك . بورانك دیوارنده بعض زیارتجیلرك اسملری محرر ایدی ، بزده بر طرفنه اسممزی یازدق ، بزدن اول شو نقطۀ مرتفعی زیارت ایتمش اولانلرك اسامیسنه كوزكزدیردك ، چوغی دمیر یول انشاآتنده مستخدم مأمورین اجنبیه ایدی .

كرك شواوطه‌نك كرك برجلردن سائر برقاچ منظره‌نك رسملرینی آلدق‌كه؛ تصاویر مندرجه‌مز میاننده تماشا ایلرسكز .

قلعه‌یه صعودمزدن فوق‌العاده ممنون اولمش ایدك ، چیقدیغمز یولدن اینركن عاصم بك دییوردی‌كه :

— بن سكا برشی سویلیه‌یمی ؟ حصاره چیقمه‌دن قره‌حصاردن كیدنلر مملكتی كورمش صاییلمزلر .

— واقعا دوغری . هله شو ایندكجه قارشیمزه چیقان لوحه‌لره‌باق .

حقیقةً قلعه‌دن اینیش دها شایان دقت ایدی.

∴ بو كونك قسم متباقیسنی سلالۀ مولانادن قره حصارده دفین خاك عطرناك بولنان دیوانی حضرتلرینك تربۀ شریفه‌لریله مملكت چارسوسنی ، جوامع مشهوره‌سنی وقره‌حصاردن بدأ ایله الا شهرده ازمیر خطیله برلشه‌جك اولان التصاق دمیر یول خطنك استاسیون انشاآتی سیره حصر ایتدك .

دیوانی حضرتلرینك تربه‌لری مولویخانه داخلنده ایدی. اورادن صوكره زیارتنه كیتدیكمز جامع كبیر ایسه دیوارلرینك نقوشی قپو وپنجره‌لرینك ایشلمه واویمه‌لریله حقیقةً خوارق اثار معماریه‌دن معدود ایدی . شوراسی شایان تأسف ایدی‌كه بر تعمیر اثناسنده جامع شریف داخلنده‌كی اكثر نقوشك اوزرینه بیاض صیوه چكمشلردی .

قره حصاردن الاشهره انشا ایدلمكده بولنان خطك موقفی اناطولی دمیر یول موقفنك بر آز اوزاغنده‌در ، آره‌لرنده قیالق برتپه وار . تسویۀ ترابیه‌سی ختامه ایرمش اولان اشبو خط جدیدك ابنیه‌لرینی یاپمقله مشغول ایدیلر . بورادن دخی بررسم آلدق . هنوز میدانده تمللردن ماعدا برشی یوق ایدی .

∴ ساعت تام طقوز ایدی‌كه عربه‌لره راكباً موقفه متوجه اولدق ، قطار دونكی كبی تام ساعت طقوز بچقده واصل اولدی . یاریم ساعت صوكره‌ده بزی مستصحباً حركت ایلدی .

قصبه‌یی متعاقب قره حصارك صول طرفنی اروا ایدن « آقار » دره‌سنی كوزل بركوپری ایله آشدق ؛ اطراف كاملاً مزروعدر ، سیرك صورتده توتون تارلالری كورییورز .

خط بوینده شایان اهمیت اولمق اوزره غازلی كول حمامنی یاد ایلیه‌جكم . بوحمام كذركاهك همان كنارنده برمنبع معدنیدركه بالجمله میاه طبیعیۀ حاره كبی خواص مختلفه‌یی حائزدر . حمامك كندیسی طولانی وغیر منتظم بربنادن عبارت ، بورایه قطاردن برقاچ یولجی ایندی .

غازلی كول موقفنی متعاقب ینه مزروع تارلالر ایچنده قطع مسافه‌یه باشلادق . برچوق طپراق یارمه‌لر ، دولدیرمه‌لردن كچیورز .

دولدیرمه‌لر وجوده كتیرمك اوزره طپراق چیقاریلان محللری یاغمور صولری دولدیرمش ، بوسایه‌ده خطك ایكی طرفنده ظریف كولجكلر حاصل اولمش .

بر آز صوكره طاشلق اراضی‌یه كیردك. وولقانیك اولدیغی هیئت طبیعیه‌سندن استدلال اولنان شو موقعده طاشلردن عادتا براورمان تشكل ایتمشدر . قیالرك بعض یرلرنده مغاره‌لر بیله وار ایدی .

ساعت اونبر بچقده « دوكر » موقفنه كلدك ، اوزاقده حرمن یرلری ، آرقه‌سنده قدیم قلعه‌یی حائز اوله‌رق كورینن كوی اصل دوكر ایدی .

دوكردن صوكره اطرافده اغاج ویشیللك آثاری كورمكه باشلادق . كونش‌ده غروب ایلیور ایدی . منظرۀ غروب فوق‌العاده برلطافت پیدا ایتدی . قمر ده برطرفدن طلوع ایتمش ایدی ؛ عاصم بكك حسیات شاعرانه‌سی غلیانه كلدی، تصویرغروبه متعلق بعض شرقیلر اوقومغه باشلادی .

دار بر بوغازه كیردك . تونل ، یارمه ، دولدیرمه هپ بربرینی تعقیب ایلیور ایدی. دیركن اولجه داخل اولدیغمز دار بوغازی متعاقب كنیش وظریف بر رادی‌یه داخل اولدق .

اون ایكی‌یی یكرمی كچه « چكورلر » ده توقف ایتمش ایدك ، بوندن صوكره‌سی كوتاهیه شعبه خطنك مبدأی اولان « آلایوند» ایدی ، حاضرلنمغه باشلادق ، زیرا بركیجه‌ده كوتاهیه‌ده كچیرمك بروغرامیمز ایجابندن ایدی .

تام ساعت برده الایونده كلدك . قطار دكشدیردك ؛ لطفاً بزه قارشی كلمش اولان

برقاج ذاتله واغونه يرلشدك. واغون ديديكمز اناطولی قومپانیه‌سنك تشكلندن اقدم حيدر پاشا ايله بندك آره‌سنده آمد وشد ايدن اسكی عربه‌لر ايدی .

ساعت بربچقده كوتاهيه‌يه وارمش ايدك .

تتبعات ادبیه

— ۲ —

اساليب ملل

ترقيات فكريه‌نك تابع اولديغی قوانين طبيعيه‌يه دائر تحريات فلسفيه‌ده بولنانلردن بريسی ديمشدی‌كه : « هر ملتك ترقيات ادبيه‌سی امور سائره‌ده‌كی ترقياتی ايله متناسبدر . » وهلهٔ اولاده بر حقيقته بكزه‌ين شوقولك نه‌قدر مغفل ، حقيقته — بتون بتون منافی دكلسه بيله — نه‌قدر آز مماس اولديغنی اكلامق ايچون آلمان تاريخ ادبياتنی كوزدن كچيرمك كافيدر : فی الحقيقه اون ايكنجی عصرده كلن پاپاس لامپرهتك منظومات تاريخيه‌سيله كوزينی آچان آلمان ادبياتی اون سكزنجی عصره قدر آهسته آهسته ترقی ايده‌رك غوته و شيللر زماننده صوك حدينه بالغ اولمش ، اون طقوزنجی عصرده هاينريخ هاينه‌نك دهای شاعرانه‌سی سايه‌سنده باشقه برقيافت آلمش ، فقط بوقيافت المان ادبياتنك شيللردن صوكره باشلايان تدنيسنه مانع اوله‌مامشدر ؛ حال‌بوكه المانيانك خصوصات سائره‌ده‌كی ترقياتی — روس ادبياتنه معكوساً — انجق اون سكزنجی عصرك نصف اخيرنده و دها طوغروسی اون طقوزنجی عصرده ميسر اولمشدر . كرچه بوكون المان ادباسی آره‌سنده اشپيلاغن ، هاوپتمان ، زودرمان كبی مقتدر محررلر اولديغی انكار اولنه‌مز ؛ فقط غوته‌يه ، شيللره وحتی بونلردن اول كلن قلوپشتوقه نسبتله او مقتدر محررلرك پك عاجز قالدقلرينی‌ده هيچ كيمسه انكار ايده‌مز . بوندن استنتاج اولنه‌بيليركه المانيانك ترقيات ادبيه‌سی امور سائره‌ده‌كی ترقياتی ايله متناسب اولمامش واكر اولديسه معكوساً متناسب اولمشدر .

برده پولونيا ادبياتنه باقه‌لم :

اون آلتنجی عصرك نصف اولنده ، قوپرنيق كشفيات مُهمهٔ فنيه‌سيله بطلميوس مسلكنی كُلياً ابطال ايتديكی صره‌ده پولونيا ادبياتی يا هيچ يوق ، ياخود وجودی تاريخ ادبيات جهانده برسايهٔ تأثير حاصل ايده‌ميه‌جك درجه‌ده اهميتسز ؛ صوكره ياواش ياواش قوپرنيقك مملكتنده ادبيات ترقی ايديور . فقط بوانناده پولونيانك بتون معارف وصنايعنه بر طورغونلق كليور ؛ الك نهايت اون طقوزنجی عصرده ترقيات سائره‌سی اعتباريله دركهٔ هيچی‌يه اينن پولونيا قطعه‌سنده برميكيه‌ويچ ، بربيوك شاعر يتشيوركه ملتنك شان ادبيسنی اولا اعلا ، صوكره تأبيد ايديور .

بوشئون نقيضيه ايله اثبات اولنه‌بيليركه هرملتك ترقيات ادبيه‌سی امور سائره‌ده‌كی ترقياتی ايله متناسب دكلدر . هرملتك بر استعداد مخصوص ادبيسی واردركه برزمان اتساع وانكشاف آرار ؛ بعض ملتلرك دور انكشاف ادبيسی تاريخلرينك الك پارلاق زماننه مصادف اولور ، ادبيات عربيه كبی كه الك شعشعه‌لی دوری ظهور اسلاميته منتظر قالمش ، الك بركزيده عرب شاعرلری جاهليه‌نك اصحاب معلقاتی ايله مُخضرمين آره‌سنده ظهور ايتمشدر . بعض ملتلرك ادبياتنده بونك عكسی كورولوركه پولونيا ادبياتی بوكا مثال اوله‌بيلير .

[خصوصی فوطوغرافيمزدن]

[قره‌حصار شهرينك منظرهٔ عموميه‌سی وقره‌حصار برجلری]

Vue générale de Kara-Hissar [la ville et la fortersse]

ملتلرده‌كی استعداد ادبينك بواختلافی هرشاعرك استعداد شخصيسنده‌كی اختلافه بكزر : برشاعر الك كوزل شعرينی الك غملی برزماننده ، برديكری الك نفيس اثرينی الك شطارتلی بردمنده وجوده كتيرديكی كبی بر ملتك ادبياتنه مدار ترقی اولان اسباب و شرائط ، ملت اخرانك ادبياتی ايچون بر وسيلهٔ تدنی اولور . مملكتلری مختلف ايكی شاعر آله‌لم : مثلا فضولی ايله نفعی . فضولیٔ بغدادينك رخاوت روح عاشقانه‌سنی نفعیٔ ارضروميده آرامق عبثدر .

فضولينك افادهٔ مفتونانه‌سنده‌كی حرارت ، روحنك تنفسات بی‌تابانه‌سندن كندی كنديته حاصل اوليور كيبدر . نفعينك اسلوب بياننده‌ده برحرارت‌وار ؛ فقط بوحرارت ، قيش صباحلرنده دكز اوستنده طولاشان بالقجيلرك چيرپينه چيرپينه استحصال ايتدكلری حرارت كبی ، قلبك هيجان وخلجان ايله ، جبر وحركتله بولديغی برصيجاقلقدركه بالطبع سريع الزوالدر : بتون حرمیٔ خيالاتنی قصائدينه صرف ايدن نفعی برغزل يازه‌ق ايسته‌ديكی زمان روحی يورغون ، حال طبيعی‌يه عودت ايتمش ، عادتا باردبوليور ؛ يازديغی غزل طاغ تپه‌سندن قوپمش بربچاره كبی صووق اوليور .

بوتخالفات ، اقليمك انسان اوزرنده‌كی ، نفوذندن متولددر . بقراط ، فلاطون ، ارسطو زمانلرندن بری اقليمك انسان اوزرنده‌كی ، انسانلرك خصوصات ماديه

ومعنويه‌سی اوزرنده‌كی نفوذی معلوم ومسلمدر . حتی — وارون نامنده بر فرانسز مؤلفنك « زراعت » عنوانلی اثرنده ديديكنه نظراً — اراطوطنوس بر ملتك احوال و عاداتنی مملكتلرينك شمسه اولان مسافه‌سنه كوره تعيين ايده بيله‌جكی دعواسنده ايمش !

مونتسكيو « فكر قوانين » عنوانلی اثرينك « اقاليم » بحثنده تأثير اقاليمی اوقدر افراطپسندانه برلسان ايله يازمشدی‌كه بوندن طولايی ژان ژاق روصو ايله وولترك هدف تهكماتی اولمشدی . مع‌مافيه وولتر ايله روصوده نفوذ اقاليمی منكر دكل ايديلر .

آلمان فلاسفهٔ مشهوره‌سندن « هردر »ده — فلسفهٔ تاريخ حقنده نظريات — عنوانلی اثرنده نفوذ اقليمه اوقدر مبالغه‌لی براهميت ويرمشدی‌كه ژوزف رودون اواثردن بحث ايتديكی صره‌ده :

— اثرك يالكز برقصوری واركه اوده « نظريات » قيديدر . زيرا اثرك موضوعلی هرشيیٔ الجا آت جغرافيه‌يه اسناد ايتمكدن عبارتدر . طوپراق ، اقليم ، نهر ، كول ، دكز : ايشته حيوانات ونباتات ، انسانلر ، انسانلرك احوال وعاداتی ، بتون شئون تاريخيه اونلردن نشأت ايديور . دوائر طول وعرضه ويريلن نفوذك درجه‌سی اوقدر مبالغه‌لی‌كه انسان كندی كنديته : « عجبا ذكای مخصوص بشرك هيچ برقيمت وتأثيری يوقميدر ؟ » ديبور .

يولنده برلسان مستخفانه قوللانمشدر . مع‌مافيه ايستر : « قدرت مطلقه هرطوپراغی سكاننك فكرينه كوره ابداع بيورمشدر . » دينسون ، ايستر : « هرفكر ، محاط اولديغی اقليم وترابك برمحصولی كبی اولديغندن طبيعت مجاوره‌يه ترجمان اولور . » دينسون نتيجهٔ فلسفيه دكيشمز .

هراقليمك حيوان ونباتی ايله انسانی آره‌سنده برمناسبت ثابته اولديغی محققدر . بونك كبی عين اقليمده حياتكذار اولان آدملرك كرك محسوسات ومشاهدات وكرك احتياجات وهوسات اعتباريله مناسبتلری اولديغی‌ده انكار اولنه‌مز . بوصوك مناسبتلردن ناشی عين اقليمده يشايان انسانلرك السنه وادبياتی ، صنايع ومعارفی آره‌سنده‌ده برمناسبت اولمق لازم كلير .

[خصوصی فوطوغرافيمزدن]

[حصارك قپوسيله برجلرك منظرهٔ داخليه‌سی]

La porte et l'intérieur de la forteresse [Kara-Hissar]

فی الحقيقه اختلاف السنه‌نك اختلاف اقاليمدن نشأت ايلمش اولديغنده علمای السنه اتفاق ايتمشدر . ره‌نان « منشأ السنه » سنده ديبوركه :

— هرعصرك احتياجات روحيه‌سيله السنه‌سی آره‌سنده مُحيّر العقول بر مطابقت واردر . بومطابقت كامله‌يه نظراً السنه‌يی ، فكر بشرك ادوار مختلفه‌ده آلديغی ، اشكال متنابعه كبی .. قوای انسانيه‌نك قيود ازمنه وامكنه ايچنده حاصل ايتديكی شيلر كبی تلقی ايتمك لازم كلير . السنه ايله اقاليم آره‌سنده‌كی نسبت ثابته دخی اولزومی مؤيددر . السنهٔ جنوبيه متنوع الاشكال ، واضح حروف املا ، آهنكلی سسلرله مالامال اولديغی حالده السنهٔ شماليه بالنسبه محدود الاشكال اولوب انجق لزوم حقيقيسی اولان الفاظی مشتمل وخشين حرفلر ، خشين هجالرله مشحوندر ...

ره‌نانك بو سوزلرنده‌كی صحتی تقدير ايتمك ايچون بزم روم ايلی خلقيله اناطولی اهاليسنك طرز تلفظلرينه دقت ايتمك كافيدر : روم ايلی خلقی قونوشوركن بتون عضلات تكلميه‌لرينی شدتله تقايص ايده‌رك عادتا تلفظ ايتدكلری كلمه‌لری ازرلر ؛ اناطولی اهاليسی ايسه اثنای تكلمده اوعضلاتی اوقدر مسترخی برحالده براقيرلركه اونلرك اغزلرندن چيقان الفاظ ، عادتا برلحن واضح و پستين ايله غمغمه ساز اولور .

استانبولك موضعی براعتدال جغرافيی حائز اولديغندن پای تخت خلقنك طرز تلفظی معتدلدر . براستانبوللو : « كليورم » دير ؛ عين صيغه‌يی اناطولی خلقندن بری : « كليوم » طرزنده بر رخاوت مفرطه ايله وروم ايلی اهاليسندن بری : « كليرم » صورتنده برتضييق شديد ايله تلفظ ايدر .... لسان عثمانی ايله لسان فارسی آره‌سنده‌كی فرق دها واضح ، دها زياده شايان دقتدر : الفاظ ايرانيه بزم كلمات تركيه‌يه نسبةً نه قدر واضح التلفظ ، نه‌قدر متصوتدر . مثلا بزم « كونش » كلمه‌سنه نظراً (خورشيد و آفتاب) كلمه‌لری نه قدر سهل التلفظ ، نه قدر ملايمدر . بركره شو قطعهٔ مشهوره‌يی اوقويكز :

آهو زتو آموخت بهنكام دويدن
رم كردن وايستادن واپس نكريدن
پروانه زمن شمع زمن كل زمن آموخت
افروختن وسوختن وجامه دريدن

بونی اوقوركن عضلات تكلميه عادتا هيچ تقلص ايتميور كيبدر . شمدی بركره‌ده اوقطعه‌نك ترجمهٔ مشهوره‌سنی اوقويكز :

اوكرندی غزالان جهان ای كوزی آهو
قاچماغی آتلماغی دونوب باقمغی سندن
مشق ايلدی پروانه وشمع وكل صدبرك
ياتماغی ياقلماغی ياقاييرتمغی بندن

نه بيوك فرق وار ، دكلمی ؟ مفعول به حالنده اولان برقاچ مصدرك تتابعی ، صكره

بر حرف املایی متعاقب وارد اولان واوعاطفه ، نهایت متقارب المخارج اولان حرفلرك ایكنجی و دردنجی مصراعلرده اجتماعی اعضای تلفظیه‌یی اوقدر تضییق ایدییوركه قطعه‌نك فارسیسنده اولان آهنك تركیسنده برطراقهٔ توبیخ حالنی آلیور .

وولتر مادام دو دەفانه كوندردیكی بر مكتوبده شویله دییور :

— لاتینجه بیلمیمیسكز ، مادام ؟ ... خایر ، دكلمی؟ ایشته بونی بیلمدیككز ایچون برانكلیز شاعری‌اولان پوپی برلاتین‌شاعری ویرژیله ترجیح ایدوب ایتمدیكمی صورییورسكز . آه ، مادام ، اساتذهٔ قدیمه‌مز اولان یونانیلرله روماليلرك تكلم ایتدكلری لسانلره نسبةً السنهٔ حاضره نك كافه‌سی یابس ، فقیر ، آهنكسزدر. اونلره نسبتله بز . كوی كانلرندن بشقه برشی دكلز .

السنهٔ شمالیه ایله السنهٔ جنوبیه آره‌سنده كرك وولترك وكرك ره‌نانك كوسترمك ایستدكلری فرق ملل شمالیه ایله ملل جنوبیه‌نك اسالیب ادبیه‌سنده پك قولایلقله كندیسنی كوسترر . السنهٔ شمالیه‌نك خشونت لفظیه وخساست بدیعیه‌سی، السنهٔ جنوبیه‌نك آهنك لفظی و ثروت بیانیه‌سی هركسجه معلوم كبیدر . بوكا مقابل ملل شمالیه‌نك اسالیب ادبیه‌سنده برملایمت ، برقابلیت انحنا واردركه اوسایه‌ده افاده اولنه‌بیلن افكار و حسیاتی تبلیغده اسالیب جنوبیه قاصر قالیر: فارسیدن تركی‌یه ترجمه‌ده‌كی سهولت ، بوكا مقابل تركیدن فارسی‌یه ترجمه‌ده‌كی صعوبت لسان تركینك تبلیغ حسیات ایچون دها مساعد اولدیغنی اثبات ایتمزمی ؟

السنه وطولاییسیله اسالیب آره‌سنده فرق آرامق ایچون هرزمان تبدیل اقلیمه‌بیله احتیاج یوقدر : عین اقلیم داخلنده طاغلرده، یوكسك نقطه‌لرنده اقامت ایدنلرله اووه‌لرده، چوقور یرلرده یاشایان ایكی خلقك لسان و اسلوبی آره‌سنده بیله فرق واردر. اسویچره صحرالرنده مقیم اولان اهالینك لسانی طاغلرده یاشایان اهالینك لسانه نسبتله پك سهل التلفظ اولدیغی مشهوردر .

بونلردن باشقه دكز كنارنده اقامت ایدن خلقك افكار والسنه‌سی ایله سواحلده‌اوزاق شهرلرده بولنان اهالینك انظار واسالیبی بر اوله‌مز .

زیرا هرفكرك استعداد مخصوصی اولدیغی غیر منكر اولمقله برابر اشباح محیطیه‌نك عوامل فكریه‌یی حس اولنه‌جق درجه‌ده تعدیل ایتدیكی‌ده غیرقابل انكاردر. «بووالو» بوحقیقته تلمیحاً : « هر اقلیم خلقنك باشقه بر استعداد فكریسی واردر ! » دیمشدر . استعداد فكریده‌كی اختلافك آثار ادبیه‌یه‌ده سرایت ایتمسی ایسه پك طبیعیدر ؛ الوان مختلفهٔ اقالیم ابنیهٔ ادبیه‌یه عكس اندازاوله‌رق ادبیات مختلفه وجوده كلیر . فقط ادبیات مختلفه ایله اقالیم مختلفه آره‌سنده‌كی مناسبت هرزمان مبسوط اولماز ، بعضاً‌ده معكوس اولوركه بو معكوسیت جسم ونظرك محروم اولدیغی شیئه روحك علی الاكثر تشنه اولمسندن تولد ایدر : عربلرك موجب حظ وسرور اولان برخبری: « مابرده‌علی قلبی!» جملهٔ استغراقیه‌سیله استقبال ایتملری كبی كه‌عین جمله‌ممالك بارده‌ده‌یاشایان برآدمك لسانندن انجق برخبر ماتمه قارشی صادر اولور . منجمد صحرالردن ، منجمد صحرالرك برودت لذیذه‌سندن، قیش روزكارلرینك حلاوت روحنوازندن بحث ایدن شاعرلرك قیش یوزی كورمه‌مش ، ریاح شتائیه‌نك تأثیرات لرزه‌بخشاسنی حس ایتمه‌مش اوله‌جقلری وآنجق هرموسمده محاط اولدقلری حرارت شدیده‌دن بی‌تاب قالان روحلری صوصامش حیوانلر كبی بوخیالات بارده‌یه‌شتابان اولدیغی آشكاردر. شعرای جنوبیه‌دن ویرژیل بر بیتنده شو تمنایی‌ایراد ایدییور : « ای‌قانمی طوكدیرمغه مستعد اولان صحرای منجمد ، بنی سردیٔ ظلالك آلتنده برپچاره‌یه قلب ایت ! » بویله بر تمنی یالكز ممالك بارده خلقنه‌دكل، منطقهٔ معتدله اهالیسندن اولدیغمز حالده بزه‌بیله ایراث رعشهٔ خشیت ایتمكدن خالی قالماز . دقت اولنمشدركه علی‌الاكثر اهالیسی اسمر اولان مملكتلرده یتیشن شاعرلر مائی كوزلردن ، صاری صاچلردن بحث ایتمشلر

وبالعكس خلقی صاریشین اولان قطعات ارضیه شاعرلری چشم سیاه ایله زلف سیاهه میل كوسترمشلردر .

مابعدی وار

جناب شهاب الدین

شعر

— توفیق فكرت بكه —

قمر كلین كبی بالای افق مظلمدن
هنوز ایدردی مضی عشوه‌لرله رفع نقاب ؛
ضیالی زلفنی سرمشدی سطح دریایه
بولوطلرك یاتوب آغوش پاكنه بی‌تاب ؛
بونور صحنهٔ غراده چیرپینان امواج
پیام عشق ایله هپ ساحله ایدردی شتاب .

نه رتبه دلبر ایسه برملك یاقشلی قیزك
رخنده لون بكارت ، لبنده ورد حجاب . .
اورتبه دلبر ایدی ، بلكه‌ده دها دلبر
بوناز شعلهٔ مهتاب ایچنده جلوهٔ آب .

چیقارده باد ایله نخل صنوبر تردن
ترانه‌لر ، شونی ایلردی خاطره اشراب :
كلوب چمنلره ، اورمانلره شعرلر اوقور
نسیمه پیرو اولان صاف برپریٔ شباب .
خلاصه شعر ایله ، شعر وطربله مالیدی
بونور صحنهٔ غرا ، بولیلهٔ مهتاب ...

النده كهنه ، كوچك برشیكله برده بیك
دكزكنارینه كلمشدی .. ناشكیبانه
كزردی قوملرك اوستنده حسبحال ایده‌رك
دكزده موج اوران انواز ایله غریبانه .
كهی آچارده برمغفل نوازشنی
سرنده طائر سودا اولوردی زمزمه ساز ؛
اودم اوچار كبی برسلسبیل ازهاره
ایدردی روحنی باد تخیلات اعزاز .
كهی خرابهٔ قلبی ایچنده برتتی
صداسی كوش ایله ایلردی نوحه‌یه آغاز ؛

اودمده اللرینی رفع ایدوب سماوانه
یتیمه‌لر كبی اللهنه ایدردی نیاز ...

بوبرفلكزده مادردی‌كه قوجاغنده
كلوب امیدینی ازمشدی بركیجه ناكاه
سیاه قانادلری آلتنده مرك شیونخواه .

—

اوطوردی ساحل دریایه ، دیكدی كوزلرینی
افقده خنده‌لر ایثار ایدن لب قمره ؛
النده‌كی بشیكك سویلیوب سرارینی :
«قیزم!—دییوردی—سنك باق‌سویملی برببكك ..»
جوابسز براقیردی بوسوزلری انكین !

اونك بومشغله هرشب یكانه ذوقی ایدی ،
اوباد ایله طاغیلیردی سحابهٔ دردی .
زمان زمان صدف قلب بی‌مجالندن
ضیالی موجه‌لره انجیلر ایدوب ایثار
دوكردی آغلیه‌رق دردینی بتون بحره ؛
اوناز پرورك ، افتاده نك ، اوبرك ترك
دوواقلی ، تللی ، امللی كلین كبی نازین
حیاتنی آرایوركن بوكریهٔ ماتم
كلیردی صیزلیه‌رق روح پرملالندن .

—

افقده خنده‌لر ایثار ایدن لب قمره
نكاه شفقتی نصب ایدوب ملولانه :
«قیزم!—دییوردی—سنك باق‌سویملی برببكك ..»
اودم اوكنده آچلدی برآشیانهٔ نور ،
كوروندی قوس قزحلر ایچنده بردختر :
رخنده لون بكارت ، لبنده ورد حجاب ...

«قیزم!..» دیدی، عصبی رعشه‌لرله‌ایتدی فغان،
النده‌كی ببكی آتدی یرلره .... اوزمان
یاواش یاواش چوكه‌رك افقه بربخار سیاه
چكردی ظلمت آغوشنه قیزی یلدا ..

«امان — دیدی — بنی قورتار! » زواللی افتاده
افول ایدوب اوقارا كلاق ایچنده اولدی تباه .

قارار‌دی والده‌نك پیش ضجرتنده سما ..

خلاص ایچون قیزینی بحره آتلایوب كیتدی ؛
اوت ، اوچار كبی برسلسبیل ازهاره
غریق موج فنا اولدی كیتدی بیچاره !

قمر كلین كبی بالای افق مظلمدن
صاچاردی هریانه برابتسام نور انور .
كنار بحر منورده برحزین نعشك
صولوق دوداقلری اوستنده بی‌ملال وفتور
ضیاسی نقش خزان ایلیوردی ، وجهنده
اولوردی لمعهٔ آرام وصفوتی منظور .

اوت ، بودم ینه شعر وطربله مالیدی
اونور صحنهٔ غرا ، اولوحهٔ مخمور !..

حسین سعاد

طائر غریب

برآقشام اوستی .. كزمكه بی‌اقتدار ایكن ،
سیران راعیانه‌یه میال اولوب درون
چیقدمدی‌شویله قیرلره بی‌نشئه ، پرحزن...
تحدید ایدردی افقمی اغصان سرنكون ؛
مهتز اولان شكاف كبودنده آسمان
منظور ایكن اولوردی همان دیده‌دن نهان ؛
تبلرزهٔ خزان ایله اوراق ناله‌كار
تك‌توك دوشردی یرلره سرمست وبی‌مجال؛
مبهم اوغولتیلرایله ایكلردی كوهسار ،
چوكمشدی تازه قیرلره بیرنكیٔ هزال ؛
برباد ستره‌پوش خزان و صدا رسان
تخریب ایدردی داللرایچنده بیك آشیان .

طویدم یانمده برآجی فریاد جانخراش :
دوشمشدی طاشلر اوستنه بربچهٔ نزار ،
عطف ایلیوردی كوكلره برنظرهٔ تلاش ؛
یوقدی یاننده مادری ، قالمشدی بی‌مدار.
— ایلردی جست وجوی غدا مادرملول،
جولان ایدردی طاغلری ماندهٔ ریاح .—
كوردم نكاه یأسنی آمادهٔ افول ،
لرزشنمون موت ایدی صوك ضربهٔ جناح .
بركردباد برك ، خروشان وموجزن ،
چكدی شكسته جسمنه آواره بركفن .

سرعتله پركشا اوله‌رق طائر غریب
نرده‌یسه شیمدی عودت ایدر برغدا ایله ،
اعلان ایدر ورودینی برخوش صدا ایله ؛
چارپار نكاه شوقنه برمنظر مهیب ...

داللر ایچنده حزن ایله برآشیان آرار ،
بیچاره آننه یاوروجغندن نشان آرار ،
سویلر آكا حقیقتی بربرك ناشكیب .

بن كورمه‌دن بوصحنه‌یی ایتمش ایدم فرار
كوز یاشلرمله لانه‌مه طوغرو ملول وزار .

شیشلی — ١١ تشرین‌اول ٣١٢

سیرت

آشیان دل

براعتنای عشق ایله ، برذوق شعر ایله
یاپدمدی كندی كندیمه برلانهٔ حضور ؛
ازهار خاطرات ایله — پرشمهٔ وصال —
آمال زندكی ، اومذهب طیور نور ،
ایتمشدی هپ اولانه‌ده تشكیل عائله .

گاهی سرود بوسه قدر طاتلی برصدا ،
— برشاعرانه زمزمهٔ صاف سلسبیل —
تكرار ایدردی سمع خیالمده بی مثیل
برعكس جازبا ؛

گاهی ظلال ایچنده ، سكوت شبانه‌دن
ساكت براطراد تنفس — كه دمبدم
احساس ایدر كوكللره بررعشهٔ عدم —
پیدادی لانه‌دن .

بن عاشق سكونی ایدم آشیانمك ،
اكثر بوحال صمتنه ایلردم انتظار ؛
بركون اوقوشلر اوچدی ، اوازهاری ایلدی
بردست نازنینده‌كی یاپازه تارمار ...
آرتق سكونی یوق دل سود انشانمك !

ت . فكرت

پاریس مخبرمزدن مكتوب

— ١ تشرین اول ١٣١٢ —

تشرین‌اول پاریس ایچون برموسم تجدد، برموسم فیضدر . بو غریب دیارك خزانی بهاردر؛ بربهار صنعیدر . چونكه دبدبه ، آلایش ، طراوت ، حاصلی حیات ، حیات

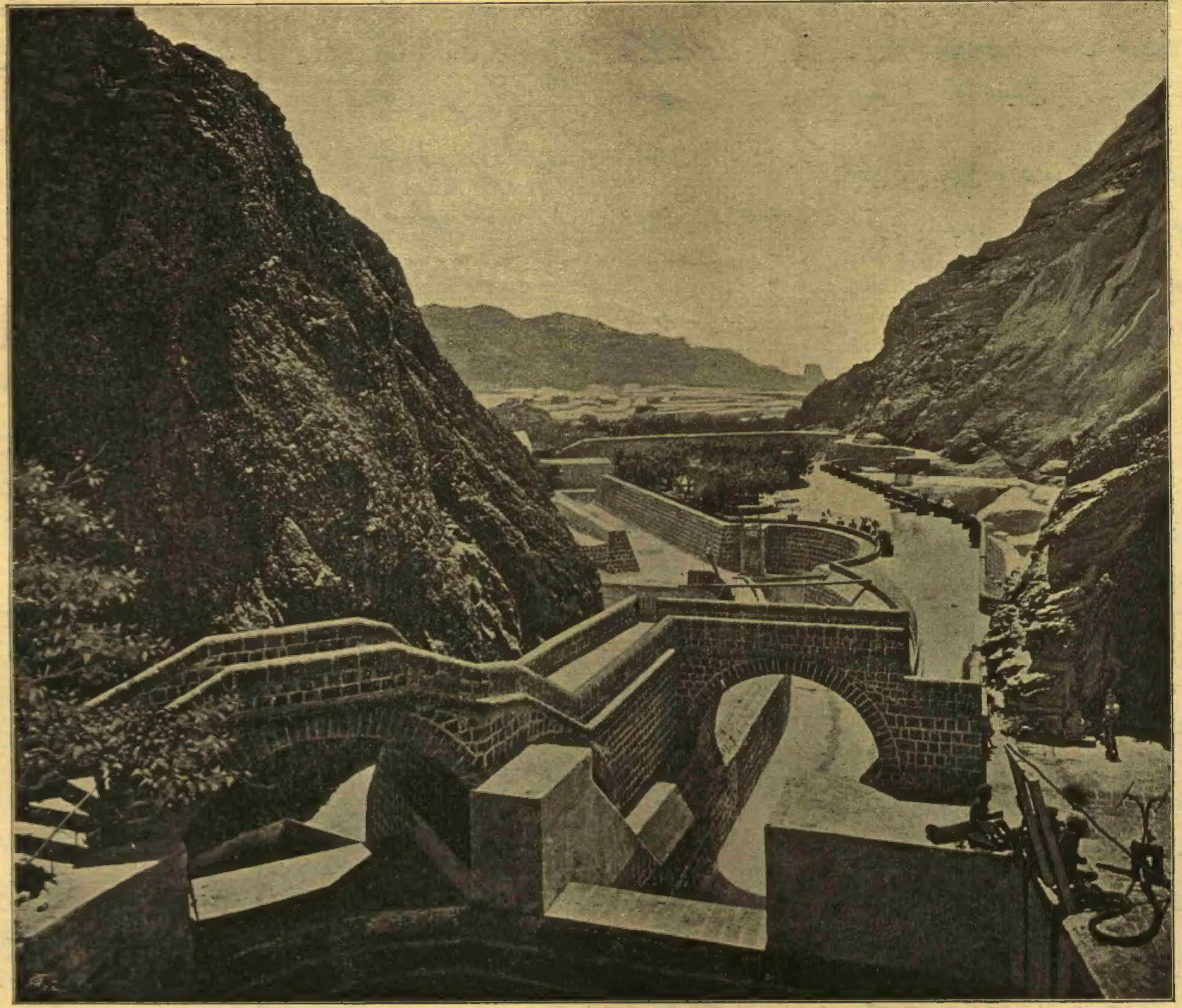

[عدن شهرنده صو بندلری]

مدنیت اوزمان یکیله‌شیر ، یکیدن باشـلار . یاز عادتا بر شـتایه بکزر وسوقاقلرده خلق آزالیرکه آغاجلردن یاپراقلر دوکولورکیدر. درسلر ، مسـامره‌لر ، اکلنجه‌لر ، اویونلر قاپانیرکه عادتا میوه‌لر توکه‌نیر دیمکدر. قیشین ایسه کیفیت برعکسدر . زهی جلوهٔ شئوندر! تمدن نامنه اك درین احکام طبیعتی بیله تغییر ایدیور . ایشته صوغوقلر یوزکوسـتردی . زنکینلر کورکلره بورونمکه باشلادی. فقیرلر ایسـه برمعتاد زانغیر زانغیر تتره‌مك یولنی آلدی . لکن پاریس‌ده برشطارتدر قاپلادی. مکاتب اعدادیه آچلدی . مکاتب عالیه‌ایسـه آچلمق اوزره‌در . بیوك بنـالرك قاپولری اوزون اوزون درس جدوللریله دوناندی . بونکله برابر خصوصی، عمومی، ادبی، علمی برچوق جمعیتلر، مسامره‌لر، انجمنلرده یوز کوستردی . بازار اخذواعطایه قونمق اوزره حدوحسابه کلمز امتعهٔ فکریه ادخار ایدلدی . مکتب حقوقده علی‌العاده درسلردن باشقه جالب نظر دقت مسابقه‌لر، اك بیوك مسائل حقوقیـه واجتماعیـه‌یه دائر تقریرلر ترتیب اولوندی . صـوربون دار الفنـونی بوندن آشاغی قالمادی : رنك‌رنك ادبیات درسلری: ادبیات‌حقیقیه ، طبیعیه ، حسیه ، اجنبیه... تاریخ درسلری : فلسفهٔ تاریخ ، تاریخ‌عمومی. خصـوصی ، ملی ، عرقی . . . سیاسـیات درسلری : اوروپا سیاسیاتی ، فرانسه سیا. سیاتی ، عصر سابق سیاسیاتی ، عصرحاضر سیاسیاتی ...دهانه‌لر، نه‌لر.. تافنون قدیمه‌دن علوم‌جدیدهٔ اجتماعیه‌یه‌قدر.. ظن‌ایدلمسون‌که بودرسـلر محدود ، محصـوردر ، خواص ایچوندر.. بالعکس عمومی، نه مرتبه‌ممکن ایسه اودرجه عمومیدر . حتی ارباب تجـارت و مشغولیت‌ده بونلردن مستفید اولسون دیه بعضیلری لیلیدر ، یعنی کیجه‌ویریلیر.. دون سوقاقلرك باشنده کوزیمه براعلان ایلشدی: کله‌جك هفته‌دن اعتباراً دائرهٔ بلدیه‌ده اوچ بیوك درس کشاد اولونیور : علم بشر ، علم انسال بشر ، پارس تاریخی... معلملر مملکتك اك بیوك علماسندندر. ایشته صباحدن اقشامه قدر درد معیشـتدن وقت بولامایان بر فقیر ایچون ، ایسترسه ، کوزل بر وسیلهٔ تحصیل وتکمل... روسیه چاری کچن هفته «الیزه»ده پارسـك ضیاسنی، دهاسنی ، مزایاسنی مدح ایدییوردی . شـو سـوز بو نقطهٔ نظردن طوغریدر . پك آز دیار واردرکه بودرجه فیض خروشـان ایله علم وکمال صاچسون . هر کوشه‌ده‌برچشمه‌سارعرفان‌وار. هانکیسنی ایسترسه‌ك آغزیکی اوزات، تشنکیٔ معرفتکی تسکین ایله .

شاید فکرهوسنا ککه بویله‌درین ، کوچ درسلر ، کیجه‌کوندوز اشتغاللر، امکلر آغیر کلیرسـه بریده‌کی تفیض اطیفه رغبت ایت . باق، تیاترولر شایان‌حیرت برشوق‌وشطارت ایله‌باشلادی : برطرفده مادام « ساره‌برنار» دورك بو آفت معرفتی « لاداءاوقاملیا » یی، بو فلسـفهٔ تحسـاتی اوینـایور . فی‌الحقیقه

ساعت

طیق طیق طیق طیق ... ساعتم وورویور ،
هر ووردقجه یوره‌کم طورویور :
یا قیریلیرسه کیم آلیر یرینه ؟
بیك ایکنه باتوب کوزل اللرینه

آننه‌م بونی اوچ ییلده قازاندی ،
بونی آلمازسه اولیرم صاندی ؛

اوقدر هوسم واردی .... طیق طیق ،
اوح !... آننه‌می هیچ اوزمه‌م آرتق :

دیکشمی دیکرم ، بیچمی بیچرم ،
درسمی یاپارم ، علاجمی ایچرم .

کوی قیزلرینه مژده‌لر اولسون ،
التون ساعتم وار بنم ، التون !

هاه هاه هاه ها !.. قیصقانه‌جقلر ،
بونی بر ایکرتی مال صانه‌جقلر .

قیصقانسینلر ، آننه‌م آلدی ؛
آله‌جق برده بیله‌زیك قلدی ...

یوق ایستیه‌مم آننه‌جکمدن ،
اوقدر عارسز کویلومی‌یم بن ؟

ساعتم یتیشیر ، پارلاق ساعتم ؛
مینی مینی ، سوسلو ، شاقراق ساعتم .

طیق‌طیق‌طیق طیق .... نه کوزل‌ده‌صدا ،
هر ووروشنده بر باشقه ادا !

کل قوینمه کل یاوروجغم سن ،
چوق آیرلدم آرتق سندن ؛

سنسز یوره‌کم وورمه‌ماز بویله ،
کل کل‌ده اوکا سوزلر سویله .

دوستم ، ملکم ، کوزلم سنسك ،
دنیاده بنم املم سنسك ؛

— آزیجق ایشدن نفس آلدقجه ،
کوندزلری ایشسز قالدقجه —

قاپاغنی آچارم ، باقارم یوزمه ؛
جامنی سیله‌رم ، سوره‌رم کوزمه .

کیجه‌لری اصلا آیریله‌مام بن
بلبل کبی شاقراق ساعتمدن .

هر اویاندقجه صاپنی قورارم ؛
قولاغمه طوتارم ، دردینی صورارم .

یاصدیغمك آلتندن اوترده ،
اویانیربندن اوکجه سحرده .

یوق باشقه بنم کوکلم ایچین یار ،
برآننه‌جکم، بر ساعتم وار ...

زواللی قیز! کوله‌رك بویله‌جه بش آلتی سنه ،
بوتون اوساعته وقف ایلدی سعادتنی ؛
فقط اجل ایرشنجه فقیر آننه‌سنه ،
جنازه دفنی ایچین کیتدی صاندی ساعتنی !

ع . نادر

اویونده ، فلسـفه‌ده قدیمدر . بر سفیله‌نك اعلای مزیتی بوعصری چوق اشغال ایتدی . نا « هوغو » لردن ادیبلریمزه وارنجه‌یه قدر بویولده موفقیتله قلم اویناتانلر اولدی. برده حالاً اویله « مارغریت غوتیه » لر پك یوق کبی ... نه‌اولورسـه اولسون ، بواویون بر تماشای خارق‌العاده‌در. هله « سارابرنار» له بوتماشا تعالی ایله‌یور . تاریخ مزایای فکریه وقلبیه‌ده بریر طوتیور . شـو بارقهٔ صنعت ومهارتی کورمك ایسته‌مزمیسك ؟...

ایسترسـه‌ك « قومه دی فرانسـه‌ز» ه ، « مولیه‌ر »ك بوکاشانهٔ دلفریبنه میل ایت . قوجه براءنپراطوری کچن‌کون مستحظوظ ایدن منظره‌نی سیرایله .. نه‌نعمتدرکه‌بیکلرجه فرانقلر صرف ایدیله‌رك وجوده کتیریلان بوعالی تماشـانی برقاچ فرانغه کوریویرییور. سـاك . بوصحنه‌ده فرانسـه ادبیاتی ، فرانسه تیاتروسنی تتبعدن کچیر. بومملکتده ادبیاتك، تیـاترونك اك پارلاق دوری ، دور کمالی ، ذرهٔ عال العـالی اون یدنجی عصردر . بو عصرك ادیبلری « مولیه‌ر» لری ، «قورنی» لری ، « راسین » لری‌درکه اك زیاده « قومه دی‌فرانسه‌ز » ی اشغال‌ایدر. « زورطبیب، زور نکاح ، بیلکیچ‌قادینلر » . « سید » لر ،

« سینا » لر، « آنالی » لر دائما موقع تماشایه قونور . بونفائسی نظر عبرته آلده طبایع آدمیته دائر بر فکر ، بوندن ماعدا تتبعات فکریه ایچونده برمفتاح ایدین . بوتهذیبی کورمه‌دکدن صوکره انسان ادبیات افرنجیه‌دن زور استفاده ایلر .

دها یقینلره کلیرسه‌ك « اوده‌ئون» وارکه بوعادتا هردرلو شمولیله برمکتبدر، برمکتب ادبدر. بوسنه‌کی جدوانه‌باق، پنجشنبه کونلری اوکله‌دن صوکره نه‌لر عرض ایله‌یور. تا تیاترونك مبدأندن باشلایور . یونانیلره قدر چیقیور . اولا « اشیل » ك « ایرانیلر » اویونی اوینایور .. بو اویونه ، بواثره ، بو مؤلفه دائر ابتدای امرده اوزون برتقریر وار. مقررمادام « دیولافووا » در.. ایشته شایان تکریم برقادین‌که ارکك‌اثوابی کییور اما اویله قوری بر هـوس ایچون دکل .. بویله مملکتلری طولاشه‌رق ، کتبخانه‌لری آلت اوست‌ایدرك ، اوقویارق، کزه‌رك ، یازارق بالآخره عمـومی درسـلرله ، تقریرلرله همشهریلرینی مستفید ایتمك ایچون . . ایلك اوکجه پرده آچیلیر ، اورتایه مقرر چیقار . برصاندالیه‌یه‌اوتورر. اثره ، اویونه مثلاشو « ایرانیلر » ه دائر اوزون اوزون مطالعه‌لر بسط ایدر . مادام « دیولافووا » عجمستانی باشدن اشاغی طولاشمش ، قدیمنی‌ده ، جدیدینی ده اعلا بیلیور . یونانـستانی ، یونان ادبیاتنی‌ایسه مکملاً طانیور. آرتق بوتقریرده کیم بیلیر بزه نه‌کوزل معلومات ویرر. بویله برمدخلدن ، مطالعه‌دن صوکره اویونی تماشا ایتمك‌قدر ذوق اولورمی ؟ موسیقی وسائره‌ده جابا ...

ثانیاً یعنی ایکنجی پنجشنبه « سوفوقل » نك «فیلوقتت» ی کلیور. مقررده « غاستون دەشان » در. بوذات براديب ماهردركه حالاً « تان » غزته‌سـنده هر هفته حیـات ادبیه ستونی‌یازییور. کچن سنه ینه «سوفوقل» نك « اديپ رووا » سنه دائر « ژول لەمتر » نك برتقریرنی ایشیـتدمدی . اوزماندن بری یونان ادبیاتی فکرمده صوك درجه بیودی. آه ، پك آز منظره بنی « اديپ رووا » قدر متحسس ، متـأثر قیلدی .. « ژول‌لەمتر » نك دیدیکی کبی بویله براثر بلندی کورونجه انسان‌حیرته کلیور، «وای! دیمك عصرلردن قرنلردن بری تیـاترو ، ادبیات ، فکربشر هیچ ایلری یورومەمش . » دییور. چونکه « اديپ رووا » جداً آثار زمانه غبطه فرما بربدیعه‌در . باخصوص « مونه سوللی » کبی مزایاسـنه حدوحسـاب اولمایان براوبونجی ایله اوینانیرسه ... بوحکایهٔ‌اساطیر، بوفاجعه جمله‌مزك معلوممزدر . « اديپ » عن جهل پدرنی اولدیرییور ، و'لده‌سـیله ازدواج ایدییور .. نهایت بومدهش حقیقتی‌برچوق عذاب وترددایله کشـف ایله‌نجه کوزلرنی اویور، قیزی «آنتیغونه» نك قولنه‌کیرییور. دیار بدیار طولاشه‌رق جرمنك جزاسـنی ، ندامتی ، آجیسنی چکیور . بوفاجعه ادبیاته، تیـاترویه کیرنجه حقیقةً سـوزناك اولیور . کوزلری لاینقطع نملندیریور، قلبی متصـل تتره‌تیور. « سوفوقل » نك بواثرنی «قورنی» بکنمه‌یور . فنه . هـا زیاده تقریب ایتمك ، بوسـبوتون حقیقیلشـدیرمك ایسته‌یور. بو موضوع اوزرینـه باشقه محصـول میدانه قویيور . بالآخره « وولتر » ده عین تجربه‌ده بولونیور .. لکن بو بیوك مؤلفلرك هر ایکیسی‌ده فاجعه‌نویس قدیمدن نه‌مرتبه‌کری قالدیلر . « ژول‌لەمتر » بیوك برقدرت‌انتقاد ایله‌اثبات‌ایله‌دی. بوذات نه‌یامان برمنقددر.. نطوقدر، صاحب اسلوبدر، بلیغدر، حاصلی هردرلو فضـائلی جامعدر. ایستر یازسون ، ایستر سویله‌سون انسانی تسخیر ایدر . ینه بویله تیـاتروده بر تقریرنده « فیغـارونك ازدواجی » اویونـدن بحث ایدییوردی . اون سـکزنجی عصرك بو محصول کزیننده تیاترو نقطهٔ نظرندن بیوك برانقلاب‌بولیوردی . بو اثرده شـعر وار ، جنـاس وار . تصویر عادات و اخلاق وار . حاصلی یکی ، اسکی هردرلو مزایا وار. ادبیات قدیمه‌دن، خیالیه‌دن ، حقیقیه‌دن برخلاصهٔ نفیسه .... ایشته بوتقریرده ایدی‌که جناسدن‌بحث‌ایدرکن شوسوزلری‌سویله‌دی‌ده‌بنی‌جداً کولدیردی:

« Je suppose que vous soyez mort et qn'un turc de vos amis, très-bon garçon et qui se nomme Ali, se charge de vos funérailles..que diriez-vous? ne cherchez pas. Vons diriez: « Cette bonne pâte Ali m'enterre (almentaire).»

ترجمه ایدیلیرسه جناس غائب اولاجغی ایچون بو سطرلری حالیله ابقـا ایدییورم . فقط عجبا مقرربلیغ سامعین آراسنده بر ترك اولدیغنی خاطره‌کتیرییورمیدی؛ کتیرسه‌بیله هیچ شبهه یوق‌که اوترکك بركون بونکته‌یی شوصحیفه‌لره نقل‌ایده‌جکنی دوشونه‌مزدی .

علی اسمی‌فرانسزلرجه نه‌قدر شایعدر.. بوکاده سبب بیك بركیجه ترجمه‌سیدر. علی‌بابا فقره‌سیدر. اولکی‌هفته‌اقدامده آکلاتدمدی: شنلکلر اثناسنده «قونغورد» میداننده‌ستونك آلتنده‌ایدم. اطراف نورلر، ضیالر، الکتریق ضیالری ایچنده پارل‌پارل‌پارلایوردی . قوس قزحی آندیریر رنك رنك شـعاعات ، سحر بولوطلرینه بکزر چشـید چشـید سحابه‌لر صنایع ناریه ، هوائی فشـکلر. ادبادن بری نقل ایدییـور : کوچك ، نازنده ، کزیده برقیزچوجغی بوفیشکلری کورونجه : «اوح، نه‌قدر کوزل ! نه‌قدر کوزل! یوکسه‌لیور . یوکسه‌لیور ، صوکره الی آچیوریور، الی آچنجه ایشته سزه برآووچ انجم‌سرپیور.» دیمش ، شو منظره ایچون بوندن روحپرور تصویر اولماز .. ساده فیشکمی‌یا؟ تااوزاقده الکتریقدن بر مهتـاب تقلیـدی واردی . دیندکجه سمادن سـمایه ، زمینـدن زمینه ، سمادن سمایه اشـعه‌یاش اولیوردی . دیرکن دمیندن بری حـسن بلندی ایله میـانه‌مزی شاد ایدن برمالکهٔ جماله انعطاف ایدیوردی. هیمزدن برندای‌شوقدر، غرامدر یوکسلدی. ذاتاً بومناظر، بو آلایش . بوانوار چوقدن فکریمی چلمشدی . درحال خاطریمه «بیك برکیجه » دن برفقره کلدی . لسانمدن شو سوزلر بلااختیار دوکولدی :

Approchez-vous, la belle, et mardez-moi le bout du doigt afin que je sache si je dors ou si je veille.»

قیزده ، یانده‌کی‌ابوینی‌ده بولطیفهٔ‌ادبیه‌یه کولدیلر. لکن تحقی شوکه حاضروندن هیچ

بنی طانیمایانلردن برافندی بندن طرفه توجه ایتدی، کولومسه‌یه‌رك « وای، علی‌بابا » دییه باغیردی . حریف بنم جـداً علی اولدیغمی بیلمه‌یوردی.انجق‌بیك‌بركیجه‌نك‌شوزمیندن علی‌بابا لقبنی درحال‌خاطرلامش، حاله‌مناسب دوشدیکی ایچون بکانوجیه ایله‌مشدی . فقط بوسوزی موقعه غایت موافقدی . سـتونك عمقنده‌کی طاشه اویله مبهوتانه یاصلاندمدی. فکرم خیال ایله حقیقتی آییرامایوردی ، بو شعشعهٔ مکانه مسـحور اولیوردی . آرتق نظرمده بو تمثـال دلاراده انجلا ایدیورنجه اوکاشـانهٔ روحفزاده بردن بره اویانه‌رق نه اولدیغنی ، نره‌ده اولدیغنی بیلمه‌ین فرد نائم کبی : « کوزل ، یانمه کل ، پارماغمك اوجنی ایصیر، تاکه بیله‌یم‌اویویورمی‌یم، اویانیقمی‌یم» دیەجکده حقم واردی . بوهفته پوسته‌مز شو بحث لطیف ایله ختامه ایرسون . . کله‌جك هفته‌یه‌قدر اللهه اصمارلادق .

رسملرمز

عثمانلی بانقه‌سنك استانبول شعبه‌سی

شهرمزك مزینـات جاذبه‌دارینه بری استانبول طرفندن ، دیکری غلطه جهتندن رونق دیکر ویرن دیون عمومیه و بانقه ـ رژی بنـالرینك فن معماریده‌کی کماله دل‌آرا بر نمونه اولمق اوزره — یکی جامع شریف جوارنده ساحه طراز متانت اولان — پوسـته خانه‌نك قارشیـسنه بانقه‌نك بر شعبه‌جکی انشـا قلنمشدر . اسـاس لطافتی ـ عرب‌اصول انشائیه‌سنده‌یاپلمش بیوك بر قپودن عبـارت اولان ـ بو بنـانك عـدم مساعدهٔ موقعه مبنی — آنجق قسماً آله‌بیلدیکمز بر فوطوغرافیسنی حائز اولدیغی اهمیت معماریه‌یی تقدیراً بونسخه‌مزه درج ایلدك . دیکر ایکی بنا کبی بوشعبه‌ده معمار شهیر موسیو والورینك اثر مهـارت وصنعتیدر . بنـانك کرك قپوسـنده وکرك اوسـت قاتنـده‌کی تزیینات حقیقةً شـایان تماشادر .

عدن شهری صو خزینه‌لری

[عدن] ك منظرهٔ عمومیـه‌ی ۲۹۱ نومرولو نسخه‌مزده مندرج ایدی . جزیرة‌العربك دیکر بالجمـله بلادنده اولدیغی کبی بوبلدهٔ مشهوره‌ده دخی صوسزلق یوزندن چکلمسی طبیعی اولان صیقنتینك اوکی آلنمق اوزره بیوك برهمت صرفیـله یکرمی قدر خزینـه وجوده کتیرلمشـدر . درج ایتدیکمز رسـمدن پك اعلا اکلاشـیلیرکه بو خزینه‌لر حقیقةً فوق‌العاده آثار جسیمهٔ معماریه‌دندر . علی‌العموم صو بندلری کبی بوخزینه‌لر دخی یاغمور موسمنده اطرافده‌کی جبللردن طوپلانوب کلن سیلابه‌لرله طولار . یاغمور صولری برکره اورالرده طوپلاندقدن وسوزکچلردن کچه‌رك کسب صفوت ولطافت ایتدکدن صوکره شهره اساله وتوزیع اولنور . خزینه‌لرك نظافت وطهارتنه صوك درجه‌ده دقت واعتنا ایدیلوب یولجیلر بونلرك کنارلرنده واوزرلرنده کائن کوپرولردن آمد وشـد ایدرلر . عدن بندلرینك انشاسـندن مقدم سـکنهٔ بلده چوق وقت شـوراده بوراده بیریکن کیرلی صولرله دفع احتیـاجه مجبور قالیرلرمش .

برلین‌صنایع سرکیسنده : صو اوسـتنده دمیر یول اکلنجه‌سی

Vergnügüns park

برلینـك [فرغنوغونس پارق] دینان مسیره‌سـنده ، رسممزده کورولدیکی وجهله ، صـو اوزرنده بردمیر یولی انشـا ایدلمشدرکه بوتك برنهایتی صودن بش مترو ارتفـاعنده برمرکزه ودیکر نهـایتی صویه منتهیدر . مونتـانی‌روس دینان اکلنجه‌لره شـبیه اولان بویول اوزرنده مرکزدن صـالیوریان تکرلکلی بر صندال صرف یولك میلی حسبیله صویه طوغری حرکت ایده‌رك نهایت برشدتله کوله داخل اولورکه بوشـدت صندالی مرکزك تحته قدر سوق ایتمکه کافیدر . برکره مرکزك تحته کلنجه اوراده‌کی برآلت اصعادیه واسطه‌سـیله ینه یوقاری‌یه چیقه‌رق اولکی دورینـه تکرار ابتدا ایده‌بیلیر . بوراده‌کی آلت اصعادیه‌ده مهم بربخار ماکنه‌سیله ایشلدلمکده‌در .

برلین صنایع سرکیسنده : ملی صیجاق حماملر قلوبی

قاریفن کولنك سـاحل جنوبیسـنده مستعمرات سرکیسـنك مرکز اداره‌سـنه مشـابه بر شـکلده نیم عرب ونیم کیفی بر طرزده انشـا اولنان وبرقاچ قاتدن مرکب اولان بربنا واردرکه آلمانیانك ملی صیجاق حمـاملرینك قلوبیدر . بو دائره‌نك مدخلی اولان بویوك قپودن کیرلدیکی حالده کوچوك بر حولی وبو حولینـك طرفینده بشر اوطـه‌دن مرکب ایکی دائره واردرکه بری قادینـلره ، بری ارککلره مخصوصـدر . درونلری کاملاً مرمرله مفروش اولان بو اوطـه‌لره تاداخل شهرده‌کی صیجـاق حماملردن جدوللر واسطه‌سیله کلن واوتوز واوتوز بش درجـه حرارتی حائز اولان صـولر غایت ماهرانه بر طرزده موزعلر واسطه‌سیله تقسیم اولنور . کچن سنه برلینك غارتن اشتراسه ومال اشتراسه جاده‌لرنده‌کی حماملره کلنلرك عددی التمش التی بیك یدی یوز سکسـان درت کیشی‌یه بالغ اولدیغی جهتله صنایع سرکیسـنده بو دائرهٔ مهمه‌نك انشاسی قرارکیر اولمش ایدی .

انتخاب مسلك

« ثروت فنون » مزك ایکی یوز یتمش طقوزنجی نسخه‌سنده ادیب نجیب ع . نادر بك افندینك « مکالمات اخلاقیه » عنوانیله نشر ایتمکده اولدقلری محاورات مفیده‌دن ایکنجیسی مندرج ایدی‌که بونده مداربحث اولان ماده ـ کائناتك هر طرفنده بر چوق ذهنلری اشغالدن بر آن‌خالی قالمیان ـ انتخاب مسلك مسألهٔ مهمه‌سی ایدی . ع. نادربك افنـدی دیکر مکالمه‌لرنده دخی اولدیغی کبی مسـأله‌یی پك واضح برصورتده وضع‌وحل ایتمش اولدقلرندن بوکا دائر یکیدن سـوز سـویلمکه لزوم یوقدر؛ مع‌مافیه ذات ماده

[برلين صنايع سرکیسنده : صو اوستنده دميريول اکلنجه‌سی]

اساساً دها يك چوق سوز كوتورمكله برابر مقاله‌نك اوزمان هرطرفدن كورديكی حسن تلقی بوعاجزی‌ده انتخاب مسلك بحثنده — فقط برباشقه نقطهٔ نظردن — بيان افكاره سوق ايلمكده‌در . ايشته بوهوسله قلمی اله آليورم ، اوقامی كه برقاچ نسخه‌ده بر « مصاحبهٔ فنيه » سرلوحه‌سی آلتنده اوچ بش ستون يازی‌يی انظار قارئين كرامه عرض ايتمكدن طوغروسی شرمساردر ؛ بونكله برابر شويازمقده اولديغی سطرلرك‌ده اولكيلر كبی نظر توجه والتفات ايله مطالعه بيوريله‌جغندن امين اوله‌رق دوام ايتمكدن چكنميور ...

انتخاب وتعيين مسلك مسأله‌سنی مطالعه ايچون اولا تربيهٔ ابتدائيه بحثنی پيش تدقيقه آلمق لازمدر . برچوجوق نصل تربيه ايدلملی؟ بوسؤال اسكی يكی برچوق فيلسوفلرك .. اوانسانيت مربيلرينك اقدم اشتغالات ذهنيه‌لری موقعندن بروقت دوشمه‌مش ، اوزون اوزون مباحثاته ملاحظاته محل ويرمش ، نهايت اكلاشلمشكه چوجوقلرك امر تربيه‌سنده ابتدا استعدادلرينی ، صوكره بيودكلری زمان اختيار واتخاذ ايده‌جكلری مسلك وصنعتك شرائط ولوازمنی نظر اعتنايه آلمق مقتضيدر . تعليم وتدريسلرينه كلنجه: خصوصيله عصر اخير حكماسی — اطفال ازبرجيلكدن زياده اعمال فكره ، كندی كنديلرينه بولوب چيقارمه‌يه ، كوروب آكلامه‌يه آلشديرلسين — ديورلر . ديمك ايستيورلركه چوجوق دها ايلك خطوه‌لرنده كندی كنديسنی سوق و اداره‌يه مجبور اولسون ، بونی اعتياد ايتسين ، تاكه برزمان صوكره داخل اوله‌جغی رزمگاه معيشتده نه‌يا په‌جغنی شاشيروب قالماسين .

اليوم چوجوقلره تطبيق ايدلمك ايستنيلن وايديلن شوطرز تربيه وتعليم « هركسك برمسلكی اولمالی » اساسندن باشقه برمقصده مستند اولمسه كركدر . شيمدی بومسلك نصل انتخاب ايديلير ؟ بوراسنی تعيينه چاليشه‌جغز .

انتخاب مسلك خصوصنده اوته‌دن بری اجرای تدقيقات ايتمش اولانلرك خلاصهٔ افكاری — براوغل باباسنك مسلك وصنعتنه سلوك ايتملی — مركزنده‌در . برآز دوشونولورسه ينه اوته‌دن بری هرنه دنسه اهميتله تلقی ايدلمك ايستنلمين شوفكرك يك طبيعی ، پك اساسلی اولديغی آكلاشيلير . مثلا تجارتی اله آلهلم : برتجارتگاه كرك مشتری ، كرك شهرت واعتبار جهتندن محافظهٔ موقع وتأييد حيثيت ايچون بابادن اوغله كچه‌رك دائما برنامه نسبتله ياد ايدلمك اقتضا ايدر . بو ، اوغللر بابالرندن نه كورمشلر ايسه اونی ياپسينلر ، ديمك دكلدر ؛ اولا تجار ، صنعتكار هركيم اولورسه اولسون اولادينه كندی تجربه‌سيله لزوم تحصيلنی حس ايتمش اوله‌جغی علوم ومعارفك هپسنی اكتساب ايتديرمكه چالشمليدر .

تحصيل كورمش برتجارزاده باباسندن قالان تجارتخانه‌يی ترك ايتمز ، ياپه‌بيله‌جكی اكمالاتی اودائره‌ده ياپمه‌يه چاليشيرسه شبهه‌يوقكه اونی برقاچ قات زياده اعمار ايتمش اولور ، ماعيسنك‌ده باشقه بريره حين صرفنده حاصل ايده‌جكی فائده‌دن برقاچ قات زياده فائده‌سنی كورر . برمملكتده صنايعك ايلريليه‌مه‌سنی موجب اولان شی اوغللرك بابالرندن قالان ثروتی اله كچيرر كچيرمز اوثروتك طوپلانمسنه مدار يكانه اولان صنعتی الدن چيقارمه‌يه شتاب ايتملريدر . يا بابالرك كندی صاغلقلرنده اوغللرينی باشقه مسلكلره ، دها بيوك دها يوكسك مسلكلره سوق ايتمكده‌كی حرصلری !.. « بن بوقدر پاره يغدم ، مال قازاندم ؛ اعالق درجه‌سندن يوقاری‌يه چيقاره‌مديغم عنوان مفخرتی باری افندی اوغلم اعلا ايتسين ! » ديه ميرلداتان بابالر وفاتلرندن صوكره . بلكه دها صاغلقلرنده — كيم بيلير نصل برغيرت ومشقتله — يغدقلری پاره‌جقلرينك اواعالق درجه‌سندن

يوقاری‌يه چيقاره‌مدقلری عنوان مفخرتك پيرامن استغناسنده صاچيلوب كيده‌جكنی هيچ دوشونمزلر !.. دقت ايدلنجه پك قولای آكلاشيليركه بوشيلر بتون حرص وغرور نتيجه‌سيدر ؛ حرص وغرور اساساً برر ذميمه اولديغی ايچون بونلردن تولد ايده‌جك نتائجك ده مقبول وممدوح اوله‌مامه‌سی طبيعيدر . انسان آنجق صنعتنه مغرور اولمالی ؛ فقط اول باول صنعتی حقيقةً موجب فخر وغرور اوله‌جق بردرجه‌يه كتيرمليدر . صنعتنه مغرور اولان برفرد ، آرتق ظن ايدرميسكزكه ، اولادينی طوتارده كنديسی ايچون مدار محض شرف عد ايتديكی مسلكدن باشقه‌سنه سلوك ايتديرر ؟..

ايشته اساس مسئله بودر . برمملكتده اولا مؤسس ومعين مسلكلر اولور ؛ بونلره سلوك ايتمش اولانلر مسلكلرينك قدرينی بيله‌رك تأييد شاننه خدمت ايدرلر ؛ صوكره اولادينه يالكز عنوان مفخرت صاتون آله‌جق برپاره دكل ، پاره‌ايله برابر انسانلغك الك بيوك عنوان مفخرتی اولان « خادم انسانيت » نامنی قازانديره‌جق برمسلك ، برصنعت‌ده براقيرلر . خادم انسانيت .. بو برمرتبه‌دركه غيرت وناموس دائره‌سنده تعقيب مسلك ايدن هرشخصك احرازه حقی واردر .

شوتفصيلاتدن برنتيجه استحصال ايتمش اولمق ايچون ديرزكه نه بابالر حرص وغرورلرينه تابع اوله‌رق اوغللرينی كندی مسلكلرندن يوقاری سورملی ، نه‌ده اوغللر ينه اويله بر حس وهوايه قاپيله‌رق بابالرينك سلوك ايتمش ، اجرا ايلمش اولديغی مسلك وصنعتی قبول واجرادن حجاب ايتمليدر . هر صنعتك ، هرمسلكك كندی دائره‌سی داخلنده برطاقم درجاتی واردر ؛ اشاغی طبقه‌ده بولنانلرك ايلريليه ايلريليه بو درجاتك الك يوكسك طبقه‌سنه وارملری لازم كلير . برده تحصيل برلازمهٔ تكملدركه هر فرد ايچون شرائط حياتيه‌دن معدوددر ؛ بونك ايچون صنعتكار اوله‌جق برشخصك تحصيل كورمه‌مش اولمسی ، ياخود تحصيل كورمش برآدمك صنعتكارلغه تنزل ايتمه‌مسی لازم كلمز . بالعكس تحصيل كورمش اولانلر هرشيئك ، خصوصيله مسلكلرينك صنعتلرينك قدرينی دها ايی آكلايوب دها كوزل محافظه ايده‌بيله‌جكلری ايچون اينلرنده دها زياده موفق اوله‌جقلرندن صنعتكارلق كنديلرينی اوركوتمه‌مليدر . تحصيل كورمش هرشخص برموقع رسمی احراز ايتمك لازم كلسه برآره‌لق مثلا آوروپانك قوجه برمملكتنده برلوقوموتيفی اداره ايده‌جك ماكينيست بولنه‌مامق تهلكه‌سنه دوشولمزمی ؟..

فقط برده شوجهتی دوشونه‌لم: باباسی اولان وباباسنك برصنعتی بولنان چوجوق هايدی اوصنعته سلوك ايتسين ؛ يا بابالری هيچ برصنعته سلوك ايتمه‌مش اولانلر نه ياپسين ؟ يا بابالرينك صنعتی طوتمغه وجودی ، نقودی متحمل اولميانلر ... اويله‌يا ، هركس مثلا دميرجيلك ، قايقجيلق ايده‌بيليرمی ؟ اونلره كوچ قوت لازم ؛ نحيف برآدم دميرجی اوغلی‌يم ديه اورس باشنه ، قايقجی اوغلی‌يم ديه كورك باشنه كچرده نه‌ياپار ؟.. هرناجرده اولوركن اولادينه برچوق پاره ، برچوق سرمايه براقمغه موفق اوله‌بيليرمی ؟ ياباباسندن سرمايه نامنه حبهٔ واحده قالميان برچوجوق تجارزاده‌لكنك حكمنی اجرايه نصل مقتدر اولور ؟..

اوت . مسلك انتخابی كوچ مسأله‌در ؛ بونكله برابر هركس اولا استعدادينه ، ثانياً قوت وقدرت جسمانيه‌سنه ، ثالثاً قوت و قدرت نقديه‌سنه كوره كندينه برمسلك ، برصنعت انتخاب ايتمك وجائبدندر . اكرباباسنك مسلكی حالنه موافق ، دها طوغروسی حال واقتداری اومسلكی تعقيبه مساعد ايسه هيچ دوشونمه‌ملی ، قبول وسلوك ايتمليدر . اما « بن تحصيل كوردم ، چفتجيلك نصل ايدرم؟ » دينه‌جك ؛ ياچفتجيلك ايتمك ايچون مطلقا تحصيل كورمه‌مكمی لازمدر ؟ يا بو زراعت ، تجارت مكتبلری نه‌در؟.. تحصيل انسانی انسانلقدن چيقارماز ؛ بالعكس ، تحصيل انسانی « خادم انسانيت » ايدر .

قدری

[برلين صنايع سرکیسنده : ملی صيجاق حماملر قلونی]

ثروت فنونك رومانی

مائی وسياه

محرری : عشاقی زاده خالد ضيا

[٢٧٣ نومرودنبری مابعد]

اسقاربينك اوزرينه دوشمش ، بياضلی قرمزيلی تيره قوشاغنك صاچاقلری صاری حرقه‌سنك التندن اتكلرينه دوكولمش ، بلنه ايشلمه‌لی ايپك منديلی طوپلی ايكنه ايله طوتديرلمش ، دوكونك شرفنه تاصباحلين سوقاغه فيرلايان . قومشو قيزنی كاغد حلواجی ارنبودك يانده ايجی فندقلی سرت حلوايی كميريور كورمه‌مك ؛ اقشامه قدر بوسوقاق

ایچنده کستانه جیلرك، سیسام حلواجیلرینك، لبلبجیلرك اطرافنده باغریشه‌جق، اغلاشه‌جق اولان بوتون اوبلندن طونی دوشمش، چورابنك ایچنه پاچاسی طیقلمش، دوكون اونده كی والده‌سنه سوقاقدن « آننه! » دییه باغران، كوشه كوشه بر برینی قوغالایه‌رق جیغلق قوپاران چوجق آلایندن اوزاق اولمق ایچون؛ بكجی بابا كلوب‌ده النده صوباسیله یكی تراشدن چیقمش چوكوك یناقلی، اوجلری سكز اون كره قیوریلمش اری سیاه بیقلی مهیب چهره‌سیله قاپویه كوچك براسكمله آتوب وظیفهٔ حاكمیتی طاقندیغی ــ صوباسنك ایلك طراقه‌سندن ــ اكلار اكلامز هنوز قومشو خانملرك دست تزیيننده سوسی اكمال ایدلمه‌ین همشیره‌سنی صفه‌یه چاغیره‌رق اویارم كلین حالیله اوپمش، صكره آغلامقدن احترازاً برسوزبیله سویله‌میه‌رك قاچمش ایدی.

احمد جمیل بر هفته اوه اوغرامادی، والده‌سیله همشیره‌سندن اویله اذن آلمش ایدی؛ او بر هفته‌یی حسین نظمینك كوشكنده كچیردی...

آه! او اقبالی بویله‌می كلین ایتمك ایستردی؟ همشیره‌سی ایچون نه‌لر دوشونمش؛ نه‌سوسلی اولر، نه‌مدبدب دائره‌لر، نه‌لطیف توالتلر، نه‌مزین جهازلر تصور ایتمش ایدی!.. دیمك اواستقبالاً ظهورینه امنیت ایده‌رك الداندیغی خیاللر یالاندی. اقبالك كلین اوله‌جغنی دوشوندكجه بر وقتلر همشیره‌سنی بیاض ایكی بچق مترو اتكلی ــ موده‌غزته‌لرینك ملون علاوه‌لرنده كوره‌رك ایرندیكی شیلره بكزر ــ براثواب ایچنده، بیاض ایپك دوواغی یانلرینه دوكولمش، باشی تزییناتك ثقلتی آلتنده براز اكیلمش اوله‌رق كوروردی؛ صكره صاچلری پوسكورمش یاغز مجار آتلی ظریف بارلاق برقوپه همشیره‌سنی آلوب كوتوریيور، دها صكره كزیده توالتلرله برچیچك فقط ذی حیات برچیچك دریاسی كبی طائفه‌لی كنیش بر مرمر صفه‌نك اورته‌سنده او دریای ازهارك مالكه‌سی، كوپوكلردن تشكل ایتمش بیاض بر مالكهٔ دریای ازهار كبی اقبال.... كوردوس خالیلری دوشنمش چفته بر نردبان، صالونلر، آویزه‌لر، لوحه‌لر، قدیفه‌لر، آطلسلر... دیمك بونلر هپسی یالان، خیالنك كندیسنه بخش ایتدیكی بوتون بو طنطنه، اذائذی مست ایدن اورؤیای مدبدب... دیمك بوتون بوشیلر بوش ایدی.

اقبال شمدی اوصوباسیله قاپوسنك اوكنده بكجی طوران؛ سوقاغنده آلاجه‌لی، یایغره‌لی چوجقلر قایناشان كوچوجك اوده راستیقلی، قینه‌لی، لادنلی قومشو خانملر اره‌سنده دامادبكی، مطبعه مدیری توفیق افندی زاده وهبی بكی بكله‌یوردی.

قاچدی، احمدجمیل رؤیالرینك شوحقیقت ذلیله‌سندن تام برهفته قاچدی!

او بر هفته ظرفنده انشته‌سنی هیچ كورمه‌مشدی. نهایت براقشام یمكده برلشدیلر. احمدجمیل حیرت ایتدی؛ اوهنوز ثقیل بربار كلفت آلتنده ازیلیركن یوزینه باقه‌میه‌رق كوزلرینی ایندیرن همشیره‌سنه بركله توجیهنه جسارت ایده‌مزكن دامادبك هركسله بی تكلف ایدی. حتی سحرله اوفق تفك لطیفه‌لربیله ایدییوردی. احمدجمیل بواقشام كندیسنی ازن عذاب كلفتك آلتندن هیچ بر زمان قورتوله‌میه‌جغنی؛ سفره‌ده، بروقتلر یالكز كندیسنك اولان شواوك هركوشه‌سنده یاباجیلقدن اصلا چیقه‌میه‌جغنی اكلادی. بردقیقه ایچنده بوتون هویت معنویه‌سندن برصوغوق روزكار كچدی، شیمدی بواودن عادتا اوشیوردی. او اقشام مظفربكه جان آتدی. غزته‌یه براعلان صیقشدیردی، هفته‌سنك دیكر درت اقشامنی‌ده اودن اوزاق كچیرمك ایچون درس بولدی. خواجه پاشاده تیمور یولی مأمورلرندن ایكی آلمانه تركجه اوكرتمكه باشلادی، ارتق بوتون كیجه‌لرینی اودن اوزاق كچیریيور. حتی خواجه پاشاده درسی اولدیغی زمانلر اقشام یمكنی مطبعه‌ده مختصراً تدارك ایده‌رك بروقتلر یكانه‌منبع نشوهٔ حیاتی اولان عائله سفره‌سنده بولنمایوردی.

* * *

دوكوندن صكره احمد جمیل ایله والده‌سی همان هیچ یالكز بولونمامشلردی. ایكی آی قدر برزمان كچمش ایدی. بركون صبیحه خانم صباحلین اوطه‌سنه كیردی؛ او هنوز تنبللك ایدییور، یتاغنده بالالتزام كجیكیوردی؛ والده‌سی قاریوله‌سنك كنارینه اوطوردی:

— نه‌ایچون قالقمادك، اوغلم؟ دیدی، صكره جوابنی بكلمه‌دن براز اكیله‌رك علاوه ایتدی:

— سكا برشی سویله‌جكدم... یالكز بوله‌میورم‌كه... دون سحر اقبالك اوطه‌سنده یالكزجه آغلادیغنی كورمش...

احمد جمیل حیرتله والده‌سنك یوزینه باقدی:

— نه ایچون؟

— بیلمه‌یورم. ذاتاً قیز كلین اوله‌لیدن بری نشئه‌سز. دون اغلایشی بوسبوتون ذهنمه طوقوندی. عجبا قوجه‌سنك براز ایچكیسی اولدیغندنمی؟..

وهبی بكك اقشامجیلغی واردی. اون بش كون قدر یكیلكدن احترازاً اعتیادینی اجرا ایده‌مه‌مشكن نهایت براقشام اوه برشیشه فرنك راقیسیله كلمش ایدی. احمدجمیله بوندن هیچ بحث اولنمامش‌ایدی؛ فقط او برقاچ كون ایچنده بواعتیادی كشف ایتمش، برقاچ قدح راقینك شوسعادتخانه‌ده

بر زهرابهٔ مصیبت حكمنی طوته‌جغنی اكلامش‌ایدی. بوكون والده‌سنك اغزندن بومسئله‌یی ایشیدنجه یتاغنده طوغرولدی، انا اوغل درین برنظر استجواب ایله برینه باقدیلر. ایكیسنك شوتصادم انظاری اره‌سنده اقبالك خیال كریه‌ناكی اوچیوردی، ایكیسی‌ده بو خیال ایچون اغلامغه مهیا ایدیلر. بردن شو ایكی آیلق كلینك والده‌سندن برادرندن كیزله‌دیكی كوزیاشلرینك ایچنده بر درد عمیقك اختفا ایتدیكنی طویمشلردی.

اووقت احمد جمیل یواش یواش والده‌سنی استنطاق ایتدی. انشته‌سنك نصل برآدم اولدیغنی كورییوردی، فقط نصل برقوجه اولدیغنی اكلایه بیلمك ایچون صبیحه خانمدن استكناه حال ایتمك ایسته‌دی.

والده‌سی وهبی بكه عطف اولنه‌بیله‌جك برقصور بوله‌مایوردی، اوینه دوام ایدییور، برخویسزلغی یوق، اقباله برمعاملهٔ بارده‌سی‌ده كورلمه‌مش. اقبالك اغلایشی براز ایچكی ایچونسه...

احمد جمیل بك انی حس ایتمش ایدی‌كه همشیره‌سی مسعود دكلدر، ازدواجندن بری اقبالك چهره‌سنده نظر دقته چارپان رنك منجمد حزن هر درلو لسان اشتكادن بلیغ ایدی.

صبیحه خانم ایكی آیدن بری برنجی دفعه اوله‌رق فرصتیاب ملاقاتی اولدیغی اوغلنه بشقه برزمین بحث دها حاضرلامش ایدی:

— مصرف مسئله‌سی‌ده ساده سنك اوزرینه قالیور كبی برشی، جمیل...

دیدی، بوكا احمد جمیل دوداقلرینی بوكه‌رك جواب ویردی:

— نه اهمیتی وار؟ قازاندیغم یتشمیور دكل‌كه...

— كچن كون اقباله آیلق اولمق اوزره اون مجیدیه ویرمش؛ قیز صباحلین براز كوله‌رك، براز صیقیله‌رق پاره‌یی بكا ویرمك ایسته‌دی؛ رد ایتدم، اواصرار ایتدی، نهایت ینه اونك اولمق اوزره صاقلامق ایچون آلدم، فقط بوقدرله‌دوام ایده‌جكسه...

صبیحه خانم سوزینی بتیرمه‌دی، اوغلنك كوزلرینه باقیوردی، احمد جمیل بو نظردن صیقلدی، كوزلرینی چویردی، جواب ویرمه‌دی. نفسنی هرشیدن محروم ایتمكه آلیشمامشمی ایدی؟.. اونك ایچون برقاچ مجیدیه تصرف ایتمكده برفائده‌می وار؟...

سنه‌یی ایكی قراواتله كچیرمك، بر اسقارپینی آلتی آی سوروكله‌مك ذاتاً اویله برسفالت ایدی‌كه اونی متلذذ ایدردی؛ ارتق شوطرز حیات حرمنك تلخئ لذتندن برخوش تأثر طوییور، مطبعه‌ده قالدیغی اقشاملر ادارنك پنجره‌سنك كنارینه ایلیشوب‌ده جاده‌نك حزن تنهائیسندن مست اوله‌رق براز خاویارله فرانجله‌سنی ییدكجه كندیسنده برزواللیلق بولیور، اوزواللیلغك شعر غمپرورندن تلذذ ایدییوردی.

بوصباح والده‌سیله شو محاوره قلبنه صانكه برقطره سم آتشناك طاملاتمش ایدی؛ اوراده برشیئك یاندیغنی، صانكه برنقطه‌یی قازییه‌رق كمیردیكنی حس ایدییوردی.

بوصباح اقباله تصادف ایتمك املیله اوطه‌سندن كچ چیقدی، كچ قالقمق اعتیادنده اولان انشته‌سنی اویاندیرمقدن چكینه‌رك مردیونلری یواش یواش ایندی، اقبال دها اول قالقمش ایدی، اشاغیده قارشولاشدیلر. ازدواجندن بری همشیره‌سنه قارشو احمد جمیل برطور متكلفانه اتخاذینه لزوم كورمش ایدی؛ اقبال‌ده برادرینه قارشو برجنحه‌دار كبی كوزلرینی ایندیرمك، كذركاهندن سیلنمك، ممكن مرتبه آز هدف خطابی اولمق كبی برطور احتراز پیدا اولمش ایدی.

بوصباح احمد جمیل اقباله‌برشی‌سویله‌مك ایسته‌یورمشجه‌سنه برنظر مدید ایله باقدی، اقبال برآرالق بو نظره مقاومت ایتمك ایسته‌دی. صكره خط نگاهی برصدمهٔ برقیه‌یه تصادف ایتمش كبی تتره‌دی، كوزلرینی ایندیردی. احمد جمیلك یالكز شونظری: « اقبال! بختیار دكلسك، اكلایورم. » دیمش ایدی.

كوزلرینك بوافادهٔ تأثرینی لسانیله بشقه طرزده ترجمه ایتمك ایسته‌دی:

— اقبال، ارتق سنی هیچ كوره‌میورم. هیچ اولمازسه بعض صباحلر اوطه‌مه اوغراسه‌ك نه‌اولور؟...

شو سرزنش بركتاب مفصل قدر حائز حكم ایدی. احمد جمیل شو ساده سوزله اقبالی؛ كوز یاشلرینی، سرلرینی، امید منكسرینك ماتمداری اولان یكی كلینلره مخصوص بوتون كیزلی الملرینی دوكه‌بیله‌جكی بریره دعوت ایدییوردی. دیمك ایسته‌یوردی كه: « اوت نه‌اولور؟ اوراده سنكله برابر اغلایه‌جق بریسنی بولوردك... سن بختیار دكلسك، قرداشم؟ باق، سنك بختیار اولمادیغكی دوشوندكجه بنم تا شورامدن، جگرمك تا اورته‌سندن برآجی شیئك جریانی حس ایتمیورمیسك؟ او كوچك اوطه‌ده سنك بوتون سرائر درونكی استیعابه كفایت ایده‌جك قدر واسع بریر بولوردك. نه‌دن كیزلی اغلایورسك؟ مادام‌كه سنك اغلانه‌جق شیئك وار، نه‌ایچون برابر اغلامیه‌لم؟ اوت نه‌اولور، اره صره قلبك اوزرنده بربار ثقیل حس ایدوب‌ده اونی آتمغه محتاج اولدیغك زمانلر اوطه‌مه اوغراسه‌ك نه‌اولور؟... »

* * *

بوكون مطبعه‌ده احمدجمیل راجینك اوغلی ندیمه صانكه كبریت چوپیله یازلمش كبی ایری ایری بوزوق بوزوق یازیسنی اوقوتدیروب الشدیرمقله مشغول ایكن احمد شوقی افندی پرتلاش اوطه‌نك قپوسنده كوروندی، « جمیل بك! جمیل بك! ». احمد جمیل باشنی قالدیردی، « كلسه‌كزآ! ». احمدجمیل حیرتله قالقدی، احمد شوقی افندی اوطه‌دن ممكن مرتبه اوزاق اولمق ایچون تا مرتبخانه‌یه قدر سوروكله‌دی، صكره طوردیردی:

— سزه کا بر حوادث وار اما خارق العاده برشی . . . براز کندیکی طوپلا ، باقه‌یم ، طوپلادکمی ؟ انسانی چیلدیرته‌جق برشی ... شویله یوزیمه باق ، دیکله یورمیسك ؟ توفیق افندی اولمش ...

احمد جمیل اکلامادی : هانکی توفیق افندی ؟

— سزك قائن پدر ... یعنی انشته‌كك باباسی ، بزم مدیر توفیق افندی ...

— نصل ؟ اوکسوروکلی عليل حریف اولمشمی ؟ .

احمد شوقی افندینك کوبکی بردن صارصلدی : — اوت ، او اوکسورکلی علیل حریف ، اون آلتی باشنده سزك همشیره خانمدن دها کوچك برقزجغزله دون اقشام کوکی کیرمش ، بوکونده ...

ایکیسی بردن قهقهه‌یی صالیویردیلر . احمد جمیل :

— اونك ایچون تلاش ایدییورمش ، اوغانی برآن اول باشندن صاومقدن مقصدی وارمش . دیدی .

صکره مسئله‌نك جهت مضحکنده‌کی تأثیر زائل اولدقدن صکره احمد جمیل بو حکایه‌نك ماهیت روحی‌طویمق ایسته‌دی ، توفیق افندی‌یی گوزینك اوکنه کتیردی ، منغالك باشنده کوانی اشه‌لرکن کوردی ، برآن اونك حیاتیله یاشادی ، بردقیقه‌لق بر زمان ظرفنده ذهنی برطوفان افکار آلتنده قالدی ، صکره بوتون اوملاحظاتی تفسیر ایده‌بیله‌جك یالکز برکلمه بوله‌بیلدی ، احمد شوقی افندی‌یه :

— حیرت !... دیدی .

— ١٠ —

بوسنه‌نك قیشی احمد جمیل ایچون بر دوزۀ طاقتفرسای سفالت اولدی . یازین قولایجه اداره ایده‌بیلدیکی درسلرینه قیشین کفایت ایده‌میوردی ، کندیسندن درس آلان المانلردن رجا ایده‌رك درس ساعتلرینی ممکن مرتبه تبدیل ایتدی ، صوغوقده کیجه‌لری مطبعه‌ده کچیرمك ممکن اوله‌میه‌جغندن اوینه کیده‌بیله‌جك قدر ایرکن بتیرمك اوزره اون بردن صکره همان درسلرینه باشلاردی . فقط ینه بردن اول قورتلمق ممکن اوله‌مازدی ؛ او وقت هنوز تجدید ایده‌مدیکی مشمع پالطوسنه بورونه‌رك ممکن اولدیغی قدر غلبه‌لقجه سوقاقلردن کچمك ایچون باغچه قپوسنه قدر کلیر ، اورادن دونه‌رك فنجانجیلر یوقوشنه قدر کیدر ، چامورلی یوقوشك بوزوق کنارقالدیرملرندن طیرمانیر ، دوکمه‌جیلردن قیوریلیر ؛ نهایت بیتاب ، ایصلانمش ، بونالمش ، چامورلره غرق اولمش بر حالده اوه کیرر ؛ چوجق کبی هونکور هونکور اغلامق استه‌یه‌رك اوزرندن پالطوسنی ، ایاغندن قالوشلرینی آتار ، آچ اولمقله برابر یمکه اشتها بولمیه‌رق یتمش بش درهملك شیشه‌سنك ایکنجی دفعه‌سنی بتیروب‌ده یمك ایچون صبرسزلانمغه باشلایان انشته‌سنك ایچریدن « هله کله‌بیلدك ! » نداسنه کولمکه چالیشه‌رق سفره‌یه اوطورردی .

انشته‌سیله همان یالکز شو سفره‌ده بولوشورلردی ، وهبی بکك زمین مصاحبه‌سی تهی بر دماغدن یوز اللی درهملك بخار سکر اراسندن نه‌طوغه‌بیلیرسه اوندن تشکل ایدردی .

احمد جمیلك کلیاً بیکانه‌سی اولدیغی قهوه حیاتنه متعلق حکایه‌لر ، دون صباح ملت باغچه‌سنده بیلاردوده قزاندیغی موفقیاتی ، یالکز کندیسنی اکلندیرمك ایچون سوز سویلیانلره مخصوص قهقهه‌لرله متقاطع فقره‌لر ، اره صره یمکه متعلق اعتراضات ، بعضاً سحره قارشو دلشکنانه لطیفه‌لر ... بر وقتلر احمد جمیل‌ده بوسفره‌ده لطیفه ایدردی ، فقط اوزمان بر لطیفه ایدلدکجه سفره‌نك اطرافنده نشوه‌دار خنده‌لر اوچوشوردی ؛ شمدی وهبی بکك بر لطیفه‌سنه مقابل صبیحه خانمك اعصاب سیماسندن زورله قوپمش بر تبسمی ؛ اقبالك اوزونتیدن ، زوجنك تحفاقدن زیاده کولنجلکنه قارشو خلجانندن متولد نکاه پریشانی ؛ سحرك هردقیقه « ایکیده برده بکا نه ایلیشیورسك ؟ » دیمکه ، آلتنده‌کی صحنی سفره‌نك اورته‌سنه آتوب قاچمغه میال طوران وضع جنکجویانه‌سی کورولوردی .

یمك بتدکدن صکره وهبی بك اقباله اوطه‌سنه چکیلیرسه احمد جمیل والده‌سنك یاننده قالیردی ، فقط اکثریت اوزره یمکدن صکره اویوبان زوجندن قورتیله‌بیلدکجه بو یالکزلغه کوچك بر زمان ایچون اقبالك حضوری‌ده بخش حیات ایدردی . ارتق اقبال طور احترازی براقمش ایدی ، برادرینه ممکن مرتبه چوق کورینیوردی ، فقط هنوز بینلرنده تودیع درد درونه بکزر برکلمه تعاطی اولنمامش ایدی . اقبال بختیار کوروتمکه چالیشیور ایدی ، فقط بروالده‌نك ، بربرادرك نکاه تدقیقندن اختفا ایده‌مین بررنك حزن : « الداماییکز ، بونقاب بختیارینك آلتنده بن وارم » دیردی .

بوقیش احمد جمیل اثرینه همان چالیشه‌مدی ؛ درسلرندن ، یازیلرندن قورتیله‌بیلدکجه یکانه اشتغالی شاعرلرینی اوقومقدن عبارت قالیردی ؛ فقط بهار کلنجه بوتون قیش وجودینی احاطه ایدن هوای کسل ورخاوت صانکه کونشك حرارت تازه‌سیله تبخر ایدرك صیرلدی ، طمارلرینك ایچنده بر جولان شباب حس ایتدی . قیشك طونوق هوالری آلتنده صفحهٔ تأثراتنه نقوش مبهمه ایله — کویا بولوطلرك سایهٔ منومنده اویوشه‌رق — ارتسام ایدن بوتون زبدهٔ مطالعاتی سمای بهاره قارشو میال پرواز بر شعر ، مست امل ایله طیران بر کلبك کبی قنادلرینی تیترتدی . او وقت احمد جمیلك اثری مدید بر یاغموردن صکره طوپراقلردن سوزوله سوزوله قیاجقلر آراسنده بریکمش کوچك بر منبع کبی طاشدی ، اوفق اوفق جمله‌لرله فوران ایتدی ، شمدی بواثر بوییور ، تکمل ایدییوردی ...

مابعدی‌وار

احمد احسان

حضراتی اهالی طرفندن کمال شوق و شادی ایله القشلانمشلردر .

مجارستان : ایمپراطور فرانسوا ژوزف حضرتلری صنایع نفیسه مکتب وموزه‌سنك وضع اساس رسمنه ریاست ایلدیلر . بومراسم مناسبتیله ایمپراطور حضرتلرینك شرفنه پارلاق نمایشلر اجرا قلنمشدر .

چین : لی — هونغ — چانغ خارجیه نظارتنه نصب اولندی .

حبش — مصودن تلغرافله بیلدیرلدیکنه [illegible] تخلیهٔ اسرا ایچون پاپا حضرتلری طرفندن [illegible] کوندرلمش اولان مونسنیور [illegible] تلرینه طوغری جیبوتی‌یه [illegible] پاپا حضرتلرینه [illegible] بر طوپجی ضابطیله [illegible] ری‌یی تخلیه ایدرك مومی الیهك [illegible] در . مع مافیه بو حوادثی تأیید [illegible] ورتده وانیقانه هنوز برخبر رسمی [illegible] ایتمامشدر .

مطبوعات جدیده

کلبانك — شمس المکاتب معلملرندن حافظ شمعی افندینك زادهٔ طبیعتلری اولان اشعار لطیفه‌یی واعاظم اسلامیه‌دن بعض ذوات کرام ایله حکمای قدیمه‌دن برطاقمنك ابیات وکلمات عالیه وحکیمانه‌لری ترجمه‌لرینی حاوی اولان بواثر ظریف هوسکاران مطالعه‌یه توصیه اولنور .

ماریقه — ا . صبری بك افندی طرفندن تحریر وادرنه‌ده ولایت مطبعه‌سنده بر صورت لطیفه‌ده طبع وتمثیل ایدلمش اولان بومؤثر حکایه‌جك دخی شایان مطالعه آثار قلمیه‌دندر .

فرانسزجه منشیٔ عمومی یاخود مخابرات متداوله وقارشولقلی ترکجه ترجمه‌سی — بردن‌یدنجی جزئه قدر نشر اولنمش اولان اشبو کتابه « اسلوب بیان و محررات ومستدعیات ایله اصول تشریفاتیه حقنده بعض معلومات » سرلوحه‌لی ایکی جزء دها علاوه ایدلمش ومذکور جزئلر کتابك برنجی جزئلرینی تشکیل ایتدیکندن جمله‌سی برقاب درونده وضع ایدیله‌رك « ٤ غروش » فیئات ایله باب عالی جاده‌سنده رؤف بك وطوبخانه‌ده حافظ محمد افندی کتبخانه‌لرنده وبك اوغلنده موسیو قایل وموسیو وایسك مغازه‌لریله مکتب سلطانی توتونجی دکاننده صاتلمقده بولنمشدر .

تصحیح

١٨٦ نومرولو نسخه‌مزه قافقاسیه‌ده (نخو) شهری اسلام مکتبنك برتصویرینی درج ایتمش واوبابده بعض معلومات ویرمش ایدك . بو معلومات بعض مرتبه سهولی اولدیغندن بحثله بروجه آتی تصحیحی محلندن آلدیغمز مکتوبلرده کمال اهمیتله التماس ایدلمشدر :

« مکتبك مدیری ومعلم اولی اخسخه‌لی شیخزاده محمد افندی اولوب معاشی اللی مناتدر . معلم ثانیسی دارالشفقه مأذونلرندن عمر فائق افندی ورو [illegible] ی [illegible] . مومی الیهمانك معاشلری‌ده اوتوز مناتدر . بروده شهرك سکنه‌سی اوتوزدرتبیکی اسلام اولمق اوزره قرق بیك نفوس درجه سنده‌در . »

مخابرات علنیه

نابلسده ٣٣٨٤ نومرولو آبونه‌مزه — ٢ تشرین اول سنه ٣١٢ تاریخلی مکتوبکزده ایستدیککز کتابلرله مجلد نوسال کوندرلدی . سکز غروش اکسلمشدر .

سکودده عزتلو غالب بك افندی‌یه — ارسال بیوریلان فوطوغرافیلر وبوکا دائر کاغد آلندی . عرض تشکرات ایدرز .

سیواسده عزتلو نوری افندی‌یه — ٦ تشرین اول سنه ٣١٢ تاریخلی مکتوب والازیله ورود ایدن اقچه النمشدر . تشکر اولنور .

صنعاده ٥٨٨ [illegible] آبونه‌مزه — طلب بیوریلان نومرو کو[illegible]

سانتیم	فرانق	
٢٥	٨٨	شرق [illegible] تحویلاتی
٠٠	٤١٦	تحویلات ممتازهٔ [illegible]یه
٠٠	٤٤٠	تحویلات ممتازهٔ کمرك
ایسترلین		
٢٠	٦١	برنجی ترتیب مبدله
٠٠	٢٨	ایکنجی « «
لیرای عثمانی		
٢٤	١١	بانق عثمانی حصه سنداتی
٢٢	٠٣	قامبیو واسهام « «
١٨	٠٧	اعتبار عمومی « «
٠٠	٦٩٥	درسعادت ترامواى شرکتی

مسکوکات

پاره	غروش	
٣٨	١٠٧	سیم مجیدیه
٣٦	١٠٩	انکلیز التونی
١٨	٨٧	فرانسز التونی
٣٠	٨٩	بول
٠٨	٥١	قره‌میس

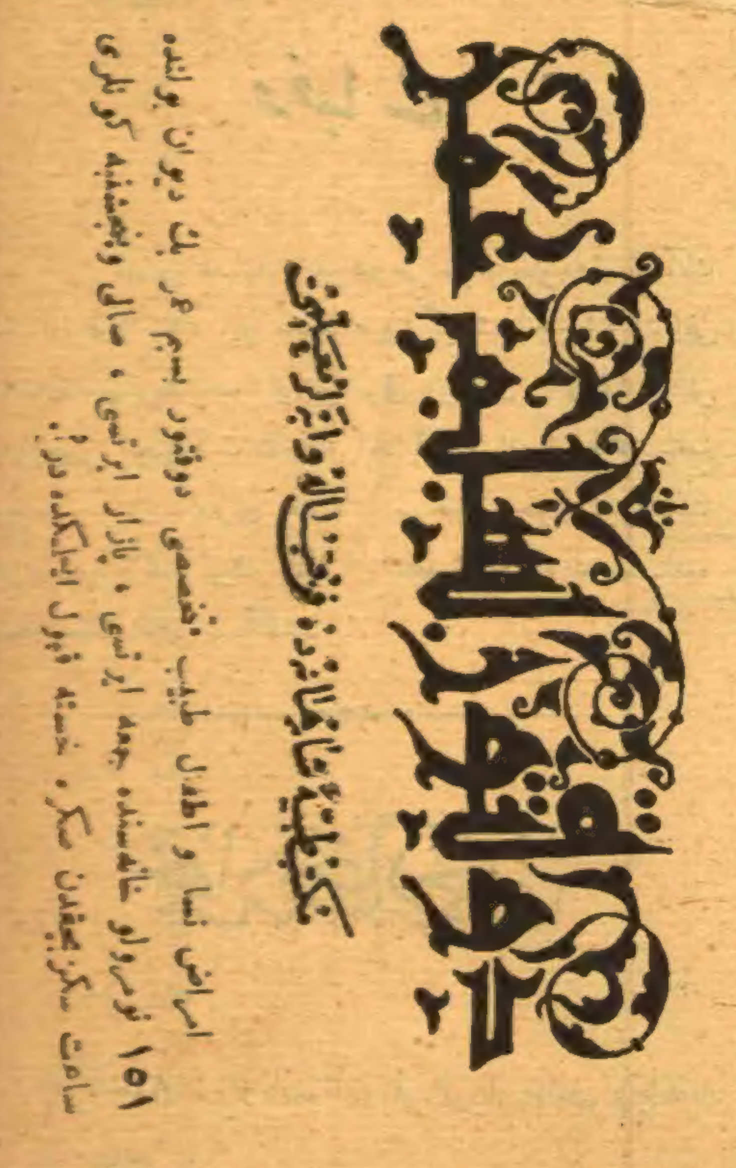

وه‌لوسیپد وتعمیرات مختلفه‌سی

مشهور لانباجی لئون مغازه‌سی

بك اوغلنده اوده‌ئون تیاتروسی یاننده (دهوو) یولنده بیوك یکی مغاره ودستگاه

لئون افندی دمیرجیلکه ودوکمه‌جیلکه متعلق صنایعده ولانباجیلقده برچوق هنر فوق‌العاده احراز ایله مشتریلرینك خشنودیسنی جلب ایلدیکی کبی بودفعه وه‌لوسیپد تجارتنه وتعمیراتنه مخصوص برشعبه دها اچمشدر . شو یکی واسطهٔ نقلیه‌یه مراق ایدنلرك بردفعه لئون افندی مغازه‌سنی زیارت ایتمسنی بالخاصه توصیه ایلرز . هله وه‌لوسیپدلری تعمیره محتاج اولنلر ایچون لئون افندی کبی صاحب هنر بولمق مشکلدر . هرنوع وه‌لوسیپدلر اصلنه مطابق اوله‌رق [illegible]یر . وعادتا مجددقلنور .

Rédcafeur en chet
AHMED IHSAN
6me Année—No 295
5 NOvembre

BUREAUX:
78, Grand'rue de la Sublime Porte
CONSTANTINOPLE

ABONNEMENTS.
150 piastres ou 32 franc
dar anpour tous les pays
de l'union postale

ثروت فنون

توجیهات وحوادث قسمی

SERVET-I-FUNOUN : SUPPLÉMENT POLITIQUE

سر محرر ومدیری .
احمد احسان

مسلکمزه موافق آثار قبول اولنور
محررات اعاده اولنمز — هر درلو
اوراق سرمحررنامنه کوندرلملیدر

شرائط اشترا :
درسعادتده سنه‌لکی ١٣٠ لق
آیلغی ٧٥ ولایاده سنه‌لکی
١٥٠ والتی ایلغی ٨٠ غروشدر
نسخه‌سی ١٠٠ پاره‌در

نومرو : ٢٩٥ — پنجشنبه — ٢٤ تشرین اول ١٣١٢ — التنجی سنه ، اون ایکنجی جلد

سلاملق رسم عالیسی

اریکه پیرای شوکت وشان ، ولی النعمت بی امتنان پادشاهمز افندمز حضرتلری کچن جمعه کونی سلاملق رسم عالیسنك مؤسسات سنیهٔ خلافت پناهیلرندن اولان (حمیدیه) جامع شریفنده اجراسنی اراده وفرمان بیورمشلردر .

ذات ملکسمات ملوکانه‌لری برکردونهٔ عز واقباله زینت بخش اولدقلری حالده جامع شریف مذکوره مواصلت وصلاهٔ مقدسهٔ جمعه‌یی بعد الادا کذرکاه عالیٔ شهنشاهیلرنده ایستادهٔ موقع احترام اولوب (پادشاهم چوق یشا) دعای واجب الاداسنی رفع بارکاه احدیت ایلین عساکر واهالی بنده‌لرینی انوار نگاه التفاتلریله مسعود وپرسرور ایلدکدن صوکره ینه کردونه نشین شان واجلال اوله‌رق معاودت بیورمشلردر .

توجیهات

پنجشنبه — ١٧ تشرین اول ١٣١٢

خزینهٔ جلیله دیون عمومیه محاسبه‌جیسی عطوفتلو مسعود بك افندی حضرتلرینه قدمای بندکاندن اولمسنه وایفای وظیفه‌ده مساعی واقدامی مشاهده اولنمسنه مبنی ترفیعاً رتبهٔ بالا

مجلس مالیه اعضاسندن عطوفتلو مصطفی نوری بك افندی حضرتلرینه قدمای مأمورین مالیه‌دن اولمسنه مبنی ترفیعاً رتبهٔ بالا

رسومات امانت جلیله‌سی مفتشلرندن اولوب معارف نظارت جلیله‌سنك تحت ریاستنده متشکل اصلاحات امور رسومیه قومیسیونده بولنه‌رق ابراز درویت ودرایت ایلمش اولان سعادتلو نوری بك افندی‌یه ترفیعاً رتبهٔ اولی صنف ثانیسی

پرشتنه سنجاغی محاسبه‌جیسی سعادتلو اسماعیل افندی‌یه خدمات حسنه‌سی جهتیله ترفیعاً رتبهٔ اولی صنف ثانیسی

جبل لبنان محاسبه‌جیسی سعادتلو حسین حشمت افندی‌یه اهلیت وحسن خدمتنه مبنی رتبهٔ اولی صنف ثانیسی

بصره سادات کرامندن سعادتلو احمد افندینك حائز اولدیغی رتبهٔ علیه‌نك ملکیه‌یه تحویلیله عهده‌سنه ترفیعاً رتبهٔ میر میرانی

مدللو جزا رئیسی عزتلو محمود بکه ترفیعاً رتبهٔ ثانیه صنف متمایزی

اهلیت وحسن خدمتلرینه مبنی کسروان قضاسی قائممقامی عزتلو شیخ رشید خازنه ومتن قضاسی قائممقامی میر قبلان ابو اللمعه‌یه ثانیه صنف متمایزی وجبل لبنان مجلس اداره اعضاسندن عزتلو یوسف افندی زغزغی‌یه ثانیه صنف ثانیسی ومتن بدایت محکمه‌سی رئیسی رفعتلو نجیب افندی لبنانی ایله جبل قضاسی اسلام معتبرانندن الحاج عبداه رضوان افندی‌یه ثانیه رتبه‌لری

وظائف مأموریتلرینی حسن ایفاده اقدام وغیرتلری مشاهد اولنمسنه مبنی سیواس ولایتی مکتوبی قلمی سرمسودی رفعتلو مصطفی طلعت وطربزون ولایتی معیتنه مأمور ابراهیم خلیل وحصار تلغراف وپوسته مدیری حسین افندیلره ثالثه وبیك شعبه‌سی مدیری فتوتلو جودت وتلغراف وپوسته نظارتی طشره ماصه‌سی کتبه‌سندن فائق افندیلره رابعه رتبه‌لری توجیه بیورلمشدر .

* * *

سوریه ولایتی داخلنده بصرالحریر قضاسی قائممقاملغی ادرنه قائممقام اسبق رفعتلو حسین حسنی افندی‌یه تفویض بیورلمش ومومی الیهك ذات شوکتسمات حضرت خلافتپناهی‌یه ودولت علیه‌لرینه صادقانه خدمت ایده‌جکنه دائر تحلیفی اجرا قلنمشدر .

نشان — حسن خدمت وغیرتلرینه مبنی ایکنجی اردوی همایونه منسوب ایکنجی سواری فرقه‌سی قوماندانی فریق سعادتلو عاقل پاشا حضرتلریله مذکور سواری فرقه‌سنك دردنجی لواسی قوماندانی اولدیغی حالده فرقهٔ مذکوره‌نك قوماندان وکالتنده بولنان میرلوا سعادتلو احمد پاشایه تبدیلاً ایکنجی رتبه‌دن عثمانی والتنجی سواری لواسنك قوماندانی میرلوا سعادتلو محمود پاشایه رتبهٔ مذکوره‌دن مجیدی

طوپجی دائره‌سی باش کاتبی [illegible]ادتلو سعید افندی حضرتلرینه سعی [illegible]قدامنه [illegible] تبدیلاً ایکنجی رتبه‌دن مجیدی

اهلیت وحسن خد[illegible] جبل لبنان امور اجنبیه مدیر وسرترجمانی سعادتلو اسکندر توبنی بك ایله جبل لبنانده دیرالقمر وجوه ومعتبرانندن حبیب افندی دومانی‌یه تبدیلاً ایکنجی رتبه‌دن مجیدی وجبل لبنان دیوان استیناف جزا دائره‌سی رئیسی سعید بك تلحوقه دردنجی رتبه‌دن عثمانی وپترون قضاسی داخلنده بشری اهالیسی معتبرانندن جبرائل بك عیسی الخوزینه رتبهٔ مذکوره‌دن مجیدی

سعی واقداملرینه مبنی طوپجی دائره‌سنك ایکنجی شعبه‌سی ممیزی محمد قدری افندی‌یه اوچنجی رتبه‌دن مجیدی ودردنجی اردوی همایون لوازم دائره‌سی برنجی شعبه‌سی مدیری جمال بکه اوچنجی ولوازمات عمومیه دائره‌سی برنجی شعبه‌سی صنف اول خلفاسندن توفیق ومقام والای سرعسکری دائره‌سی ایکنجی قیداوراق شعبه‌سی برنجی صنف خلفاسندن مدنی بکلر ایله لوازمات عمومیه دائره‌سی دردنجی شعبه‌سنك اشیای عینیه قسمی برنجی صنف خلفاسندن ندیم افندی‌یه دردنجی رتبه‌لردن عثمانی وقسم مذکور ایکنجی صنف خلفاسندن راشد افندی‌یه بشنجی رتبه‌دن مجیدی

مشهود اولان حسن خدمتلرینه مبنی انشاآت دائره‌سنه مأمور پیاده بیکباشیلرندن رفعتلو حسن بکه تبدیلاً اوچنجی وبرنجی فرقهٔ همایون انشاآت قومیسیونه مأمور بیکباشی رفعتلو جمال ومذکور قومیسیون اعضاسندن قول اغاسی فتوتلو توفیق ویوزباشی فتوتلو کمال وکمال الدین ومذکور قومیسیونك امور تحریریه وحسابیه‌سنه مأمور ملازم اول حمیتلو علی واعضاسندن ملازم اول نشأت افندیلره دردنجی رتبه‌لردن مجیدی واستحکام ملازم اولی عاصم افندی‌یه دردنجی رتبه‌دن عثمانی

بولایر استحکامی طوپجی برنجی طابوری طبیبی بیکباشی رفعتلو اشیل افندی‌یه مهارتنه مبنی دردنجی رتبه‌دن عثمانی

وظائف مأموریتلرینی حسن ایفاده اقدام وغیرتی مشاهد اولنمسنه مبنی مجیدیه قائممقامی علی نهاد افندی‌یه دردنجی رتبه‌دن مجیدی

حسن خدمتلرینه مبنی ایکنجی اردوی همایونه منسوب ردیف یکرمی برنجی الایك ایکنجی باندرمه طابورینك برنجی بلوکی یوزباشیسی فتوتلو توفیق افندی‌یه تبدیلاً دردنجی ومذکور بلوك ملازم اولی حمیتلو محمد امین افندی ایله مذکور طابورك اوچنجی بلوکی ملازم اولی حمیتلو محمد اغایه بشنجی رتبه‌لردن مجیدی نشان ذیشانلری احسان بیورلمشدر .

مدالیه — کیوه ناحیه‌سی مدیری حسن شوکت افندی‌یه مشاهد اولان اقدام وغیرتنه مبنی افتخار مدالیه‌سی عنایت واحسان بیورلمشدر .

جمعه — ١٨ تشرین اول ١٣١٢

وظائف مأموریتلرینی حسن ایفاده اقدام وغیرتلری مشاهد اولمسنه مبنی ادرنه ولایتی عدلیه مدیری سعادتلو سری افندی‌یه ترفیعاً اولی صنف ثانیسی وبدایت محکمه‌سی مدعیٔ عمومی معاونلرندن عزتلو جمال بکه ثانیه صنف متمایزی رتبه‌لری

خداوندکار ولایتی جلیله‌سی سرمهندسی عزتلو فرانکیا افندی‌یه مشاهد اولان خدمات ممدوحه‌سنه مبنی ترفیعاً رتبهٔ ثانیه صنف متمایزی

وظائف مأموریتلرینی حسن ایفاده اقدام وغیرتلری مشاهد اولمسنه مبنی قوصوه ومناستر ولایتلری عدلیه مفتشلرندن عزتلو یورغاکی افندی‌یه ترفیعاً ثانیه صنف ثانیسی ودرسعادت استیناف محکمه‌سی مدعیٔ عمومی معاونلرندن رفعتلو رأفت بك ایله بك اوغلی بدایت محکمه‌سی مستنطق اعضاسندن حاجی شوقی وارضروم استیناف محکمه‌سی مدعیٔ عمومیسی ابراهیم حقی ودیاربکر استیناف مدعیٔ عمومیسی حاجی محمود وازمید بدایت محکمه‌سی مدعیٔ عمومی معاونی راشد افندیلره ثالثه رتبه‌لری

شام قنولك ملتی وجوهندن رفعتلو سلیم عقوری افندی‌یه رتبهٔ ثالثه توجیه بیورلمشدر.

عسکریه — مکتب طبیه شاهانه منتهی صنف شاکردانندن اولوب اکمال تحصیل ایتمش اولان فتوتلو مصطفی وبهاءالدین ومحمد حلمی افندیلره معاون عنوانیله یوزباشیلق رتبه‌سی توجیه بیورلمشدر.

نشان مکتب اعدادیٔ ملکیه فخری طبابتنده بولنمش اولان مکتب طبیهٔ ملکیه مفردات طب معلمی سعادتلو اندریادیس افندی‌یه تبدیلاً اوچنجی رتبه‌دن مجیدی

امورمأموره‌سنده مشهود اولان اقدام وغیرتنه مبنی سیار طوبجی ایکنجی آلایك برنجی طابوری بیطری بیکباشی رفعتلو خیری افندی‌یه دردنجی رتبه‌دن مجیدی

روسیه دولت فخیمه‌سنك درسعادت سفارتی ترجمانی معاونی هاجی بیار افندی‌یه دردنجی رتبه‌دن عثمانی

اسکدار رژی مدیری عزت افندی‌یه موزهٔ همایونه بعض آثار عتیقه اهدا ایتمسندن طولایی دردنجی رتبه‌دن مجیدی

ماوزر تفنکلری تجربه ومعاینه قومیسیونی تحریرات اجنبیه کتابتنده مستخدم موسیو شمیدهانه مساعیٔ واقعه‌سنه مبنی بشنجی رتبه‌دن مجیدی نشان ذیشانلری احسان بیورلمشدر.

مدالیه — تخلیص جان خصوصنده مشاهد اولان اقدام ومساعیلرندن ناشی طوبخانهٔ عامره قانونلرندن حافظ راشد و استحکام الاینك ایکنجی طابورینك سکزنجی خیمه‌سی افرادندن ارزنجانلی محمد بن محمد و مذکور طابورك طقوزنجی خیمه‌سندن انقره‌لی خیراه بن احمد ومذکور طابورك اوچنجی و التنجی خیمه‌لرندن شکری بن مصطفی و مصطفی بن نعمان ایله ارضروم ولایتی داخلنده کائن مرتکلی قریه‌سی اهالیسندن خلیل اسماعیله تخلیصیه

ترقوس ناحیه‌سی مرکزنده بولنان عساکر شاهانه اقامه‌سی ایچون انشا ایدیلان مع مشتملات ایکی کوز قغوشك عرصه‌سنی مجاناً جهت عسکریه‌یه ترك ایتمش اولان ناحیهٔ مذکوره مجلسی اعضاسندن رمضان اغایه افتخار مدالیه‌لری عنایت واحسان بیورلمشدر.

بازار — ٢٠ تشرین اول ١٣١٢

بندکان سلطنت سنیه‌دن وامرای مصریه‌دن سعادتلو شاکر پاشا حضرتلرینه صداقت ولیاقتی جهتیله ترفیعاً روم ایلی بکلر بکیلکی پایه‌سی

کرید ولایتی دفترداری سعادتلو اسعد افندی حضرتلرینه ترفیعاً رتبهٔ اولی صنف اولی

ولایت مذکوره مکتوبی قلمی ممیز اولی عزتلو محمد وولایت ترجمانی اورام افندیلره رتبهٔ ثانیه صنف متمایزی

وظائف مأموریتلرینی حسن ایفا ایتمکده اولملرندن ناشی بغداد ولایتی پوسته وتلغراف مفتشی عزتلو جولبنی افندی‌یه ترفیعاً ثانیه صنف ثانیسی وسیورك قضاسی مجلس اداره‌سی اعضاسندن رفعتلو محمود وبغداد ولایتی داخلنده خراسان قضاسی قائممقامی محمد ادیب افندیلره ثالثه رتبه‌لری

لازستان سنجاغی اشرافندن طوزجی زاده رفعتلو سلیمان واصف افندی‌یه خدمات ممدوحه‌سنه مبنی رتبهٔ ثالثه

لاشید سنجاغی معتبرانندن قیوجی زاده رفعتلو ابراهیم افندی‌یه رتبهٔ ثالثه

طرابلس شام معتبرانندن علاءالدین زاده فتوتلو محمد معین ونعمتاه جرجیس افندیلره رتبهٔ رابعه توجیه بیورلمشدر.

علمیه — قندیه مفتیسی فضیلتلو علی شکری افندی‌یه ترفیعاً ادرنه پایه‌سی توجیه بیورلمشدر.

نشان — وانده بولنان فریق سعادتلو شمس‌الدین پاشا حضرتلرینه تبدیلاً برنجی رتبه‌دن عثمانی

قدس روم اورتودوقس پطریق اسبریدون افندی‌یه برنجی رتبه‌دن عثمانی

خیرخواهان سلطنت سنیه‌دن رومانیا خارجیه نظارتی امور شهبندری مدیری موسیو بترسقوبه تبدیلاً ایکنجی ومارسلیاده علم حقوق منتسبیندن موسیو ولابقاره دردنجی رتبه‌لردن مجیدی

کرید ولایتی مکتوبجیسی سعادتلو عزت افندی حضرتلرینه تبدیلاً ایکنجی وروملی مکتوبجیسی سعادتلو پاپازاکی افندی‌یه اوچنجی رتبه‌لردن عثمانی

رسمو متصرفی عزتلو محمد قوکرید ولایتی اوراق مدیری امین وولایت ژاندارمه قوماندانی سلیمان بکلره اوچنجی رتبه‌دن مجیدی

حانیه پسقپوس نیکیفورس افندی‌یه اوچنجی رتبه‌دن عثمانی

کرید ولایتی ترجمانی عزتلو آفسلوس افندی‌یه تبدیلاً اوچنجی رتبه‌لردن مجیدی

قندیه علماسندن مقابله‌جی محمد حافظ افندی‌یه اوچنجی رتبه‌دن مجیدی

حانیه معتبرانندن بادری زاده عزتلو حسین نادر بك ایله قندیه معتبرانندن ناشد افندی‌یه وحانیه معتبرانندن ونطوز زاده محمد بك ایله اسفاکیه متصرفی سابق عزتلو میخائل پاپازاکی افندی‌یه دردنجی رتبه‌دن عثمانی

رسمو معتبرانندن علی یازیجی زاده عزتلو یوسف بکه اوچنجی رتبه‌دن عثمانی

سلنه معتبرانندن قاوِر اوغلی ابراهیم واسفاکیه سنجاغی معتبرانندن بکیمرا کی مصطفی اغالره دردنجی رتبه‌لردن مجیدی

حسن خدمتلرینه مبنی محاسبات عمومیه دائره‌سی اوراق اوطه‌سنه مأمور الای کاتبی فتوتلو جمال بکه دردنجی رتبه‌دن عثمانی ومحاسبهٔ عتیقه قلمی مأمور بهرام وطابور کاتبی قدری افندیلره رتبهٔ مذکوره‌دن مجیدی

خدمات ممدوحه‌لرینه مبنی ایکنجی اردوی همایونه منسوب اون التنجی الایك اوچنجی طابوری یکباشیسی رفعتلو امیر افندی‌یه دردنجی ومذکور طابورك اوچنجی بلوکی ملازم ثانیسی حمیتلو قدری واون بشنجی الایك اوچنجی طابورینك دردنجی بلوکی ملازم ثانیسی احمد شکری وطقوزنجی سواری الاینك برنجی بلوکی ملازم ثانیسی رضا واونجی سواری الاینك برنجی بلوکی ملازم ثانیسی علی رضا افندیلره بشنجی رتبه‌لردن مجیدی

کرید ولایتی مکتوبی قلمی میبضلرندن حسنی افندی ایله فتوتلو حقی بکه وولایت ژاندارمه ملازملرندن حسنی افندی‌یه بشنجی رتبه‌دن مجیدی نشان ذیشانلری احسان بیورلمشدر.

مدالیه — لاشید متصرفی سعادتلو اقسلوس واسفاکیه متصرفی عزتلو قلکاراکی افندیلره کموش امتیاز وقندیه بلدیه رئیسی عزتلو علی حلمی افندی‌یه کموش لیاقت مدالیه‌لری عنایت واحسان بیورلمشدر.

بازار ایرتسی — ٢١ تشرین اول ١٣١٢

مناستر ولایتی مکتوبجیلکی اقره معارف مدیری عزتلو کاظم افندی‌یه تفویض بیورلمش وموی الیهك ذات شوکتسمات حضرت خلافتپناهی‌یه ودولت علیه‌لرینه صادقانه ایفای خدمت ایده‌جکنه دائر تحلیف اجرا قلنمشدر.

تکفور طاغی مدعیٔ عمومی معاونی عزتلو مظهر بکه حسن خدمت واهلیتنه مبنی ترفیعاً رتبهٔ ثانیه صنف ثانیسی توجیه بیورلمشدر.

علمیه — موش مفتیسی فضیلتلو محمد امین افندی‌یه ازمیر پایهٔ مجردی احسان بیورلمشدر.

نشان — خداوندکار والیسی دولتلو ذهنی پاشا حضرتلرینه مرصع افتخار

المانیا دولت فخیمه‌سی درسعادت سفارتی اوچنجی ترجمانی موسیو فون اقارت ایله سفارت مشار الیها معیت واپوری ضابطانندن موسیو بدمره اوچنجی وسفارت مشار الیها آتشه‌سی ملازم موسیو دی وردی دوورنوایه دردنجی رتبه‌لردن مجیدی نشان ذیشانلری احسان بیورلمشدر.

المانیا حربیه ناظری اسبق جنرال دووردی دوورنوانك زوجه‌سی مادام دووردی دوورنوایه برنجی رتبه‌دن شفقت نشان همایونی احسان بیورلمشدر.

صالی — ٢٢ تشرین اول ١٣١٢

خدمات ممدوحه‌لرینه مبنی بغداد رژی ناظری عزتلو وهبی بکه ترفیعاً ثانیه صنف متمایزی وادرنه اشرافندن رفعتلو حاجی ابراهیم بکه ثالثه رتبه‌لری

معره‌ده حراکی زاده رفعتلو احمد افندی‌یه رتبهٔ ثالثه توجیه بیورلمشدر.

*
* *

مالطه باش شهبندرخانه‌سی قنچلارلغی امور شهبندری قلمی خلفاسندن نورالدین بکه تفویض بیورلمش ومیر موی الیهك ذات شوکتسمات حضرت خلافتپناهی‌یه ودولت علیه‌لرینه صادقانه ایفای خدمت ایده‌جکنه دائر تحلیفی اجرا ایدلمشدر.

*
* *

قوصوه ولایتی داخلنده پره‌موش قضاسی قائممقاملغی رادویشته قائممقامی اشرف بکه

رادویشته قضاسی قائممقاملغی کیلان قائممقامی سابق رستم افندی‌یه تفویض بیورلمش وموی الیهمانك اجرای تحلیفلری محللرینه ایما قلنمشدر.

نشان — حما سنجاغی عربانی شیخ‌المشایخی وبنی خالد عشیرتی رئیسی عبدالکریم پاشایه اوچنجی وسوریه‌ده بولنان کیلانی زاده محمد مختار افندی‌یه دردنجی رتبه‌لردن عثمانی وایدین تیمور یولی قومیسر معاونی علی بکه تبدیلاً اوچنجی رتبه‌دن مجیدی

وظائف مأموریتنی حسن ایفاده مشاهد اولان اقدام ومساعیسنه مبنی بولوادین قضاسی نائبی مصطفی عزت افندی‌یه دردنجی رتبه‌دن مجیدی

ادرنه اشرافندن طاهر بکه خدمت ممدوحه‌سنه مبنی دردنجی رتبه‌دن مجیدی نشان ذیشانلری احسان بیورلمشدر.

چهارشنبه — ٢٤ تشرین اول ١٣١٢

قره‌سی سنجاغی متصرفلغی جده والی قائممقاملغندن منفصل سعادتلو عمر عالی بك افندی حضرتلرینه تفویض بیورلمش ومشار الیهك ذات شوکتسمات خلافتپناهی‌یه ودولت علیه‌لرینه صادقانه ایفای خدمت ایده‌جکنه دائر تحلیفی اجرا قلنمشدر.

* * * امور مأموریتلرینی حسن ایفا ایتمکده اولملرندن ناشی طقوزنجی دائرهٔ بلدیه طبیبی عزتلو حسنی بکه ترفیعاً ثانیه صنف متمایزی ودائرهٔ سادسه اطباسندن رفعتلو اسماعیل افندی‌یه ثالثه رتبه‌لری توجیه بیورلمشدر.

علمیه — استانبول قاضیلکی معاونلکی باب نائبی فضیلتلو رشاد افندی‌یه

استانبول قاضیلکی باب نیابتی معاونلکنده بولنان مکرمتلو صبحی افندی‌یه

باب نیابتی معاونلکی مکرمتلو صالح صدقی افندی‌یه تفویض اولنمشدر.

نشان — ادرنه مفتیٔ اسبق سماحتلو محمدفوزی افندی حضرتلرینك کریمه‌سی عفتلو قدسیه خانمه ایکنجی وحلیله‌لری عفتلو حاجه فاطمه وحاجه شفیقه وحاجه مجیبه خانملره اوچنجی رتبه‌لردن شفقت نشان همایونی احسان بیورلمشدر.

تبلیغات رسمیه

عساکر ردیفهٔ شاهانه دبویلرینك البسه واسلحه ولوازم سائره‌لرنجه حصول تمامیت ومکملیتك اهمیتنه مبنی شمدی‌یه قدر دولتجه اختیار واعتنا اولنان فداکارلقلرك حالاً اقتضای حقیقی ایله متناسب درجه‌یه ایصالیچون حمیت مندان اهالینك معاونات نقدیه‌سنه مراجعت اولنمق واعانه بیلتلرینك توزیعیله بدلاتی صورت مؤتمنه ومنتظمه‌ده درسعادته کوندرملك اوزره ولایت ولوا وقضالر متحیزاندن مرکب قومیسیونلر یاپیله‌جغی کبی انلرك مرجعی واعانهٔ نقدیه‌نك بشقه‌جه حفظیله احتیاجات مهمهٔ مذکوره‌یه صرفنك واسطهٔ مخصوصه‌سی اوله‌رق تجارت ونافعه ناظری دولتلو محمود جلال الدین پاشا حضرتلرینك تحت ریاستلرنده دوائر لازمه مأمورلرندن منتخب اعضادن مرکب برقومیسیون عمومی تشکیل بیورلمشدر ذکر اولنان اعانه‌نك محل صرفنده اولان اهمیتك حمیتکاران وطن عندلرنده قرین تقدیر اوله‌جغی مسلماتدن اوله‌رق اساساً صرف عسکر ردیفهٔ شاهانه اکمال لوازمنه منحصر بولنان شو اعانه‌یه برکونه جبر اولقسزین ارزوی وجدانیلریله اشتراك ایده‌بیله‌جك افراد غیر مسلمه‌نك بوبولده ابراز ایلیه‌جکلری اثر فتوت ومخالصت دخی موجب ممنونیت اولمق طبیعیدر توزیع اولنه‌جق اعانه بیلتلری بشر اون اوتوز قرقر اللیشر یوزر غروشلق اوله‌رق ترتیب ایدیله‌جك ایسه‌ده سوق حمیت وطنیه ایله زیاده ویرنلرك اعانه‌لری مظهر تقدیرات اوله‌جغی وایکی بیك غروش واندن فضله اعانه‌ویرنلره نشانهٔ تقدیر اولمق اوزره اسملری محکوك بر مدالیه اعطا اولنه‌جغی وولی نعمت بینتمز پادشاهمز افندمز حضرتلرینك طرف اشرف جناب خلافت پناهیلرندن یکی اصولده ایکی بیك تفنك مبایعه بیوریلوب سلاح خانهٔ عامره‌ده ادخار ایدلدیکی کبی بودفعه دخی شرف سنوح بیوریلان ارادهٔ عاطفت عادهٔ حضرت تاجداریلری موجبنجه اون بیك تفنك دها مبایعه‌سی مقرر بولندیغی وتأسیسات مهمهٔ عسکریه‌جه اقتضا ایدن سائر لوازمك تدارك ومبایعه‌سی خصوصنده‌ده بالذات وبالخاصه ابذال عنایات بیوریله‌جغی کال فخر وشکران ایله اعلان اولنور.

*
* *

روسیه دولتی طرفندن حمص وتوابعی روم متروپولیدی اشتناسیوس افندی‌یه اعطا اولنان اوچنجی رتبه‌دن سنت ولادمیر نشاننك موی الیه طرفندن قبول ولدی الایجاب تعلیق خصوصنه بالاستیذان مساعدهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهی ارزان بیورلمشدر.

*
* *

روسیه دولتی طرفندن هوجه‌بك باش شهبندری سعادتلو فیضی بك افندی‌یه اعطا اولنان ایکنجی رتبه‌دن سن ستانسلاس نشاننك موی الیه طرفندن قبول ولدی الایجاب تعلیق خصوصنه بالاستیذان مساعدهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهی ارزان بیورلمشدر.

*
* *

ایران دولتی طرفندن باب عالی اشتشاره اوطه‌سی معاونلرندن سعادتلو جعفر بك افندی‌یه اعطا اولنان ایکنجی رتبه‌دن شیر وخورشید نشاننك موی الیه جانبندن قبول ولدی الایجاب تعلیق خصوصنه بالاستیذان مساعدهٔ سنیهٔ جناب پادشاهی ارزان بیورلمشدر.

*
* *

وان والیسی عطوفتلو شمس‌الدین بك افندی حضرتلرینك حرمی خانمه ایران دولتی طرفندن اعطا اولنان افتاب نشاننك موی الیها جانبندن قبول و لدی الایجاب تعلیق خصوصنه بالاستیذان مساعدهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهی ارزان بیورلمشدر.

*
* *

ادرنه ولایتی داخلنده کائن کوچرلر قریه‌سنده جماعتله ادای صلوة اولنمق واطفال موجوده‌دخی سایهٔ معارفوایهٔ حضرت پادشاهیده حصه‌مند علم ومعرفت اولمق اوزره برباب جامع شریف ایله مکتب مصارف کشفیه‌سی اولان یکرمی ایکی بیك سکز یوز اون غروشك خزینهٔ خاصهٔ شاهانه‌دن اعطاسیله انشاسی خصوصنه بالاستیذان ارادهٔ سنیهٔ جناب تاجداری شرفتعلق بیورلمشدر.

*
* *

آیدین ولایتنك سومه قضاسی داخلنده اسکان ایدیلان مهاجرین طرفندن تشکیل اولنوب حمیدیهٔ جدید نام عالیسیله توسیم اولنان قریه‌ده انشاسی اقتضا ایدن جامع شریفك برموجب کشف مصارف انشائیه‌سی اولان یکرمی بربیك یوز غروشك خزینهٔ خاصهٔ شاهانه‌دن اعطاسی ایله ایجابنك اجراسی خصوصنه ارادهٔ سنیهٔ جناب خلافتپناهی شرفتعلق بیورلمشدر.

حوادث داخلیه

— نکاه فیوضات اکتناه خلافتپناهی‌سی ملك وملتك استحضار اسباب رفاه وسعادتنه وبری بحری فنون ومعرفتك استکمال وسائل ترقی ورفعتنه معطوف اولان شهریار دریا نوال افندمز حضرتلرینك قوهٔ حاضرهٔ بحریه‌مزك ساحهٔ مکملیته ایصالی امرنده‌کی موفقیات مکارم غایات خسروانه‌لرینك نشانهٔ مباهاتی اولان طورپیدو استمبوطلرینك ضابطان وافراد بسالتنهادینك طورپیدو فننك اصول وفروعنده اکتساب رسوخ وممارسه ایله‌لری ایچون بیکباشی رفعتلو سرمد افندی قپودانك تحت قوماندا سنده اولان فاتح، طارق ونصرت نام طورپیدو استمبوطلرینك بحر سفید بوغازنده دائما اجرای تعلیم ایله‌لری خصوصنه بالاستیذان ارادهٔ سنیهٔ جناب خلافتپناهی شرفتعلق بیورلمسی اوزرینه بونلردن فاتح نام طورپیدو استمبوطی اولجه اعزام ایدلدیکی ودیکر ایکیسنك‌ده اخیراً تجهیزات لازمه‌لری اکمال اولنه‌رق محل مذکوره متوجهاً مرسای درسعادتدن تحریك چرخ مفارقت ایلدکاری مستخبراتدندر.

— ولایات شاهانه‌ده ویرکو معاملاتنك برانتظام تام تحتنده جریانی ضمننده خزینهٔ جلیلهٔ مالیه‌ده سعادتلو حفظی بك افندی حضرتلریله مجلس مالیه اعضاسندن سعادتلو مظهر بك افندی وسعادتلو نوری بك افندی حضرتلری

وسعادتلو وجیهی ونشأت ورؤف بك افندیلردن مركباً تشكل ایدن قومیسیون مخصوص طرفندن اجرا قلنان مذاكرات وتدقیقات نتیجه‌سنی حاوی لایحه‌نك مالیه نظارت جلیله‌سندن باب عالی جانب سامیسنه تقدیم اولنه‌رق دائرهٔ عائده‌سنجه تدقیقات مقتضیه‌سی ایفا ایدلمكده بولندیغی ایشیدلمشدر.

— كچن سنه درسعادت پولیس صنفنك افرادی تكثیر اولندیغی وبوسنه‌دخی صنف مذكوره یكیدن خیلی افراد النمدیغی حالده بونلرك اكثری پولیس وظائف مهمه‌سندن بی خبر اولدقلرندن داخلیه ناظری دولتلو ممدوح پاشا حضرتلرینك نظارتلری وضبطیه ناظری دولتلو پاشا حضرتلرینك مسئولیتی تحتنده اولمق اوزره مفتش سعادتلو بونن افندی حضرتلری معرفتیله موجود پولیس قومیسر وافرادینك احوال وصفاتی لایقیله تدقیق وتحقیق اولنه‌رق صفات مطلوبه‌یی حائز اولمیانلر واخلاقسز اولانلر اخراج ایله یرلرینه مجرب الاطوار واولدقجه اوقور یازار وشجیع ومؤتمن طاقمدن وعلی الخصوص عساكر شاهانه چاوشلقلرندن یتشمش وحسن اخلاق واطواری تجربه اولنمش كیمسه‌لردن مناسبلرینك سریعاً انتخاب وتعیین ایدلمسی وبونلرك برمنطوق امر وفرمان همایون هرشیئه ترجیحاً ماه بماه معاشلرینك اعطاسیله مصارف ضروریهٔ فوق العاده‌لرینك تسویه‌سنه باقلمغله برابر وظائف موكوله‌لرنجه حسن خدمت وغیرت وشجاعتلری كوریله‌جك اولانلرك عطایای مناسبه ونشان ومدالیه كبی اسباب تشویقیه ایله تلطیفلرینه اعتنا اولنمسی خصوصلرینه بالاستیذان ارادهٔ سنیهٔ جناب پادشاهی شرفتعلق بیورلمشدر.

— بالجمله كمركار امور ومعاملات واقعه‌سی برقات دها تأمین وتوثیق ایدلمك ومأمورین رسومیه‌نك ایفای وظیفه‌ده نظر دقت وانتباهلری جلب اولنمق اوزره درسعادت كمركلری مالیه نظارت جلیله‌سی جانبندن مفتشلر تعیینیله اره‌لقده تفتیش ایتدیریلوب روم ایلی جهتنده‌كی حدود وسواحل رسومات نظارت ومدیریتلری دخی ملحقاتیله معاً روم ایلی ولایات شاهانه‌سی مالیه مفتشلری واناطولی وسائر ولایات شاهانه‌ده بولنان رسومات نظارت ومدیریتلری‌ده اورالرده مالیه مفتشلكی احداث اولنجه‌یه قدر محللری دفتردارلرینك وملحقات اداره‌لری مال محاسبه‌جیلرینك ریاستلرنده اوله‌رق اصول حسابیه‌یه واقف ویطرف اوچر اعضادن مركب تشكیل اولنه‌جق تفتیش قومیسیونلری طرفلرندن كافهٔ امتعه‌نك كمرك اداره‌لرینه دخولیله اورادن خروجلرینه قدر جریان ایده‌جك اولان مانیفستو وانبار معاملاتی واشیانك معاینه‌سی ایله تقدیر قیمتی ورسومجه نقدیات وعینیات كبی بالجمله امور وخصوصات رسومیه ایله بیوك وكوچك مأمورین ومستخدمینك احوال وحركاتی عریض وعمیق تدقیق اولنه‌رق نتایج حاصله مطالعات مخصوصه‌لرینك علاوه‌سیله بامضبطه مالیه نظارت جلیله‌سنه موضحاً اشعار وانبا ونظارتجه‌ده بلا تأخیر مقتضیاتی اجرا واشبو معاملات تفتیشیه‌یه همان شمدیدن ابتدار اولنمسی وفقط تفتیش وسیله‌سیله مأمورین مالیه طرفلرندن واردات وادارهٔ رسومیه‌یه مداخله اولنمامسی ونظارت مشار الیهاجه امر تفتیشك یالكز امور ومعاملات رسومیه‌یه حصر ایدلیوب از چوق وارداتی بولنان بالعموم دوائر مركزیه‌یه دخی تشمیلی ایله اكا كوره اجرای ایجابنك نظارت مشار الیها ایله جانب امانته اشعاری واقتضا ایدن دوائر مركزیه‌یه دخی اولوجهله ایفای تبلیغات اولنمسی بالتنسب مجلس مخصوص وكلا قراری اوزرینه بالاستیذان ارادهٔ سنیهٔ جناب خلافتپناهی شرفتعلق بیوریله‌رق لازم كلنلره ایفای تبلیغات ایدلدیكی بیانیله امانتجه‌ده اجرای ایجابی باتذكرهٔ سامیهٔ صدارتپناهی تبلیغ واشعار بیورلمش وبوبابده معلومات اولمق واكا كوره اقتضا ایدن معامله اجرا ایدلمك اوزره كیفیت رسومات امانت جلیله‌سندن بالجمله رسومات نظارتلرینه ازبار ایدلمشدر.

— هرایكی آیده برتقدیمی مقتضای ارادهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهیدن بولنان نفوس جداوللندن خداوندكار ولایتی نفوس نظارتنجه تنظیم قلنان سنهٔ حالیه شهر تموزی ابتداسندن اغستوس نهایتنه قدر ولایتده (٤٢٦١) تولدات و (٣٢٤٤) وفیات وقوع بولدیغی وبعنایة اللّٰه تعالی تولداتك وفیاته نسبةً (١٠١٧) نفوس فضله‌سی اولدیغی تحقق ایتمشدر.

— ذات شوكتسمات حضرت تاجداری طرفندن پرنس دوناپولینك پرنسس هلەن ایله ازدواجی مناسبتیله ایفا بیوریلان تبریكات معالی آیات ملوكانه‌یه مقابل ایتالیا قرالی هومبرت وقره طاغ پرنسی نیقولا حضراتی ایفای تشكرات ایلمشلردر.

— تصفیه زمانه عائد مطلوبات ودیون خزینه‌نك بهر یوز غروشنه مقابل نقداً یكرمی بش غروش قبول واعطاسی حقنده متخذ قرارك تاریخ تبلیغ واعلاننه قدر نظامیه خزینه‌سی مطلوباتنه دائر خزینهٔ مشار الیها تحصیلات قومیسیوننده تراكم ایتمش اولان برچوق اوراق قومیسیون مذكور رئیس درایت انیسی سعادتلو مصطفی پاشا حضرتلرینك همم والالری نتیجه‌سی اوله‌رق موقع معامله‌یه قونیلوب بوكره تماماً آرقه‌سی آلنمش وبونلر میاننده مقداری پك جزئی اولان ومحل تحصیلی مفقود بولنان ذمماتك صدقهٔ سر معالی افسر حضرت شهریاری اولمق اوزره قیدینك ترقینی ایچون معاملهٔ مقتضیه ایفا قلندیغی كبی مطلوبات خزینه‌نك سرعت استحصالی ضمننده اقتضای حالك اجراسنه همت لازمه‌نك صرف وابذال اولندیغی استخبار قلنمشدر.

— اشقودره كولنده نقلیات وخدمات سائره‌ده استعمال اولنمق اوزره مناسب مقدار واپور بولندیرلمسی استكمال اسباب انضباط وسهولت وتوسیع تجارت وزراعت خصوصلرنده فوائد ومحسنات وفیره‌یی مستلزم اوله‌جغی مطالعه‌سنی حاوی اشقودره ولایت جلیله‌سندن مبعوث تحریراتك لاجل التدقیق بحریه نظارت جلیله‌سنه ارسال اولنمسی اوزرینه مقدما سالف الذكر كولده ایشله‌دلك ایچون ترسانهٔ عامره‌جه نزهت اسمنده برواپور ایله ایكی قطعه دوبه اعمال واحضاری ومحل مذكوره اعزامی مقرر بولنمش ایسه‌ده بالاخره مذكور كول ایله بویانه نهرنده اجرای سیر وسفر ایتمك وادارهٔ مخصوصه‌یه برشعبه اولمق اوزره برادارهٔ نهریه تأسیسی ولازم كلن واپورلرك ترسانهٔ عامره‌جه سرعت ممكنه ایله احضاری من كل الوجوه محسنات عدیده‌یی مستوجب اوله‌جغی جهتله ایشك برآن اول ساحهٔ حصوله ایصالی اسباب ووسائطنك استحضار واستكمالنه توسل اولنمسی قرارگیر اوله‌رق لازم كلنلره اوامر مقتضیه اعطا بیورلدیغی استخبار قلنمشدر.

— مواقع معلومه اسكله‌لرینه اعزام بیوریلان قومیسیون مخصوصلر محللرینه مواصلتله وظائف مودوعه‌لرینی ایفایه مباشرت ایلدكلری جهه‌ٔ استخبار اتدندر.

— شهاب نام طورپیدو استیبوطی قره‌دكز بوغازنده اجرای تعلیم ایتمك اوزره دونكی كون خلیج درسعادتدن بالاخراج محل مذكوره اعزام ایدلمشدر.

— كرید جزیره‌سنك هرطرفنده اسایش تقرر ایدلمش اولوب یالكز خانیه‌یه اون ایكی ساعت مسافه‌ده بولنان (لاشید) ده‌كی مركز ژاندارمه یوزباشیلرندن بر خرستیانك برادری محل مذكور خرستیانلری طرفندن قتل ایدلدیكی الیان تلغرافنامه‌لردن مستبان اولمشدر.

— كرید ژاندارمه تنسیقاتی ایچون تشكیل قلنوب دول اجنبیه آتشه ملیترلرندن مركب اولان قومیسیونك كچنلرده دخی یازدیغمز وجهله اول امرده بورداده بالاجتماع مذاكرات مقتضیه‌یی ایفا ایتدكدن صكره كریده كیده‌جكی واوراده ایجاب حاله كوره تعدیلات اجراسیله برابر مذاكرات مذكوره نتائجنك تطبیقاتی ایله اشتغال ایده‌جكی وبونك ایچون شمدیكی حالده بعضاً روسیه دولت فخیمه‌سنك درسعادت سفارتی آتشه ملیتری موسیو پچقوفك وبعضاً دخی آتشه ملیتر بارون كیژلك خانه‌سنده عقد مذاكرات ایدلمكده بولندیغی تایه فرایه پره‌سه غزته‌سنده اوقونمشدر.

— جبل دروز اشقیاسی سركرده‌لرندن بودفعه دخی اون بركشینك دردست ایدلدیكی استخبار اتدندر.

— دیون عمومیه مجلس اداره‌سی هیئت مأمورین ایله قلملرك بعضیسنده تنسیقات اجراسنه قرار ویرمش واتخاذ اولنان مقررات موجبنجه مأموریتلردن برقسمنك الغاسی مصمم بولنمشدر. بومأمورلر خدمتلرینك مدتنه واهمیتنه كوره برتضمینات آله‌جقلر یاخود حال حاضرده الدقلری معاشك برثلثی مقداری معاشله تقاعد ایدیله‌جكلردر. بالق، مسكرات وحریر شعبه‌لری شمدی‌یه قدر آیری آیری برر شعبه تشكیل ایتمكده ایكن بر اداره اتننه النه‌جق، محاسبه قپو كتخدالغی وامور تفتیشیه‌ده دخی بعض اصلاحات اجرا اولنه‌جقدر. اصلاحاتك اجراسی هنكامنده صورت اجراسی مطبوعاتله نشر اولنه‌جقدر.

— اناطولی ولایات شاهانه‌سی هیئت تفتیشیه‌سی اعضاسندن اولوب حرپوطده بولنان محكمهٔ تمیز اعضای كرامندن سعادتلو رشدی افندی حضرتلریله محكمهٔ مذكوره اعضاسندن سعادتلو ابراهیم بك افندی حضرتلرینك اكمال وظیفه ایلریله درسعادته عودتلری خصوصنه ارادهٔ سنیهٔ حضرت ظل اللهی شرف صدور بیورلمشدر.

— (لوانت هرالد) غزته‌سنده بغدای فیئاتنك ترقیسندن بحث اولندیغی صره‌ده درسعادت پیاسه‌سنه كلن بغدایلرك روم ایلی بلغارستان واناطولیدن ورود ایتمكده اولدیغی، فقط وسائط نقلیه‌ده موجود اولان مشكلات واناطولی شمندوفرینك تعرفه‌سنك یوكسكلكی حسبیله حاصل اولدیغی محللرده قالوب نقل ایدیله‌مدیكی، مع ذلك طرف حكومت سنیه‌دن تشویقات لازمه‌نك ابذالده دریغ همت بیورلمیوب ترغیبات مقتضیه‌نك اجرا ایدلدیكی وحتی بوسنه بلغارستانك جنس بغدایندن زراعه تخملق توزیع ایدلدیكی، اناطولیدن نقل اولنان بغدایلر آیقلانمش اولدقلرندن بغدای آیقلامغه مخصوص تأسیسات وماكنه‌لری موجود اولمیان مملكتلرده بویوزدن زحمت چكلمكده اولدیغی ودرسعادتده بغدای پیاسه‌سنك طونه، وارنه وبرغوس پیاسه‌لری اوزرندن تعیین قلندیغی والیوم بغدای فیئاتنه عارض اولان ترقینك هندستان واوسترالیاده محصولك ندرتندن نشأت ایتمش اولوب اوروپای غربی ووسطیده بغدای محصولنك آز اولمسی‌ده بونی تزییده یاردیم ایتدیكی وفیئاتلرده یوزده یكرمی نسبتنده برترقی كورولدیكی وامریقاده آلتون عیاری طرفدارلری كموش عیارینی التزام ایدنلر اوزرینه اكثریت آرا قزانه‌جق اولورلر ایسه اوزمان امریقادن اوروپایه وقوع بولان اخراجاتك منقطع اوله‌جغی، اولمدیغی صورتده ینه دوام ایده‌جكی بیان ایدلمشدر.

(استانبول) غزته‌سی دخی اكمكجیلرك معاملاتندن بحث ایدرك اكمك فیئاتنك تزایدی محضا اكمكجیلرك كوستردكلری مشكلاتدن ایلری كلدیكنی وبونلر طرفندن برآز تسهیلات كوسترلمش اولیدی اكمك فیئاتنك فیرلامیوب اسكی فیئاتنی محافظه ایتمش اوله‌جغی دركار بولندیغنی افاده ایتمشدر.

— چنته‌لر حارای همایوننددن كچن جمعه كونی اناطولی شمندوفرینك اسكی شهر پوسته‌سیله اون ایكی واغون جنس فرس شهرمزه ورود ایلمشدر.

— برطرفی رومجه دیكرطرفی فرانسزجه اوله‌رق نشر ایدلمك وفن طبدن باحث اولمق اوزره (یاتریكی كه فارماقولوكی افیمریس) نامیله درسعادتده برغزته نشرینه رخصت اعطاسی خصوصنه موسیو یاتروپلو نام كیمسه طرفندن وقوع بولان استدعا اوزرینه بالاستیذان مساعدهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهی شایان بیورلمشدر.

—(بوزانطیون) نامیله سیاسی ویومی ارمنیجه بر غزته‌نك نشری ایچون بوزانط كچیان افندی‌یه امتیاز اعطاسی خصوصنه بالاستیذان ارادهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهی شرفصادر اولمشدر.

— (سیدون) نام فرانسز واپوریله اولكی كون ١٥٢٠ قفقاسیه مهاجرین اسلامیه‌سی روسیه‌دن درسعادته ورود ایتمشدر. مهاجرین مرقومه مذكور واپوردن قواغه چیقارلمش واورادن‌ده ادارهٔ مخصوصه‌نك (نعمت خدا) واپورینه اركاب ایدیله‌رك برای اسكان ازمیده سوق اولنمشدر.

— یونان قرالنك ویانه‌ده بولندیغی صره‌ده آوستریا خارجیه ناظری قونت (غولوخوفسكی) وانكلتره سفیریله ملاقات ایتمسی یونانستانه عائد بعض مسائل حالیه‌نك تسویه‌سی اساسنه مبتنی بولندیغی ویانه‌دن اشعار ایدلمشدر.

— پارسدن (هرالدو) غزته‌سنه كشیده قلنان برتلغرافنامه مفادینه نظراً كویا آمریقا رئیس حكومتی موسیو (قله ولاند) ١٨٩٧ سنهٔ میلادیه‌سنه قدر هیچ برتشبثده بولنمیوب انجق تاریخ مذكورك حلولندن صوكره قناداده اولدیغی كبی كوبایه مختاریت اداره ویرلمسنی تكلیف ایده‌جك ایمش. انكلتره‌ده بوتشبثه اشتراك ایده‌جك اولورسه اسپانیا حكومتنك تكلیفه موافقت ایده‌جكنی موسیو (قله ولاند) ظن ایتمكده ایمش.

— آتنه‌دن ٢٦ تشرین اول تاریخیله تایه فرایه پره‌سه غزته‌سنه كشیده ایدیلن بر تلغرافده یونانستان قرالی ایله مجارستان خارجیه ناظری قونت غولوخوفسكی ارمه‌سنده بر مصاحبهٔ سیاسیه وقوعبولدیغی اشعار ایدلمشدر.

— مجارستانده بوارەلق انتخابات ملابسه‌سیله شورش وقوعنه میدان ویرلمامك ایچون اوستریانك حدودده سوقیات عسكریه اجرا ایدلمكده اولدیغی آوستریا غزته‌لرنده اوقونمشدر.

— رومادن كولنیشه چایتونغ غزته‌سنه اشعار اولندیغنه كوره ریو دوژانیروده باهیا ایالتنده پك چوق اشقیادن مركب ومسلح برچته اوراده بولنان عسكر اوزرینه هجوم ایتمش وعسكردن خیلی ضایعاته سببیت ویرمشدر.

— (قوریه‌دی ناپولی) دیبوركه: حبشستان مسئله‌سی حقنده طرف نظارتدن مجلس مبعوثانه سرد بیانات ایدیلوب افریقاده قالمق ایستنیلورسه

سنه‌ده قرق ملیون صرفی ایجاب ایده‌جکی بیان اولنه‌جق ایمش . افریقا اردوسنه منسوب اولوب بوکونلرده مأذوناً ایتالیاده بولنان بعض ضابطان عسکریه درحال افریقایه عزیمت خصوصنده امر ویرلمشدر . ضابطان مرقومه‌نك افریقایه سوقی محضا جنرال (بالدیسه‌را) نك تنسیقات عسکریه‌نك اجراسی اثناسنده معیتنده مجرب وکارازموده ضابطلر بولندیرمق ایچون اولدیغنه حکم ایدیلیور .

کیدنلر وکلنلر

اورمان ومعادن وزراعت هیئت فنیه‌سی اعضاسندن عزتلو حمید بك ازمیره کیتمشدر .

قسطمونی دفتردار سابق سعادتلو عثمان بك افندی حضرتلری ادارۀ مخصوصه‌نك سعادت واپوریله قسطمونیدن درسعادته کلمشدر .

— مذکور سعادت واپوریله اللمش اوچ نفر افراد جدیدۀ شاهانه طرابزوندن درسعادته ورود ایتمشدر .

— سلطنت سنیه‌نك مادرید سفارتی آتشه میلیتری ارکان حرب قائممقاملرندن عزتلو یاور بك (سیدون) واپوریله محل مأموریتنه عزیمت ایتمشدر .

— سلطنت سنیه‌نك وارنه تجارت وکیلی عزتلو رفیق بك جمعه کونی (بلغار) واپوریله وارنه‌یه کیتمشدر .

— ادارۀ مخصوصه‌نك (نعمت خدا) واپوریله یوز قرق درت افراد جدیده طرابلس غربه ویکرمی التی نفر بنغازی‌یه واون درت نفر قلعۀ سلطانیه‌یه سوق اولنمشدر . مذکور واپورله بیروت شام شمندوفر دیرکتوری موسیو (رودریر) محل مأموریتنه کیتمشدر .

محکمۀ جنایت مدعی عمومیلکی جانب عالیسندن :

ارمنی ارباب فسادندن اولدیغی ادعاسیله مظنون اولوب غیر موقوف بولنان اوزون بویلی صاری الا کوزلی ایریجه برونلی اورته اغزلی یوارلاق چکه‌لی بروشوق النلی سیاه قاش وصاچلی اسمر چهره‌لی یکی قپوده یالی بوینده اواکیمك خانه سنده مستأجراً اقامتله اقسرایده چاقر اغا محله سنده اون بر نومرولی دکانده طوغرامه‌جیلق ایدن قیصریه‌لی اللی بر یاشنده ملقون ولد قره‌بتك اصول محاکمات جزائیه قانوننك مواد مخصوصه‌سی احکامنه توفیقاً درسعادت جنایت محکمۀ علیه‌سنده محاکمه‌سی اجرا قلنمق اوزره قانون جزانك اللی سکزنجی ماده‌سی موجبنجه جنایتله اتهامنه قرار ویرلدیکندن متهم مرقومك هرنره‌ده کوریلورسه طوتیلوب محکمۀ مذکوره توقیفخانه‌سنه تسلیمی لازم کله‌جکی بالجمله ضابطۀ عدلیه مأمورلرینك معلومی اولمق اوزره اشبو اخذ وکرفت مذکره‌سی درسعادت هیئت اتهامیه‌سندن بالتنظیم اعطا قلندی .

— یدی قله‌دن ایاستفانوسه قدر یدی‌باب ژاندارمه قره‌غولخانه‌سی تأسیس وانشاسیله محال مذکوره‌نك تأمین انضباطی شرفصادر اولان ارادۀ سنیۀ جناب پادشاهی اقتضای عالیسندن اولمغله دائرۀ عائده‌سنجه ایجابنك اجراسی دردستدر .

حوادث خارجیه

— پشته مشهرینك تشرین ثانی افرنجینك اوچنجی کونی تجارت ناظری طرفندن مراسم کارانه بر صورتده سد ایدیله‌جکی ومشهر مذکوره شو صوك کونلرده دخی پك چوق زوار کلمکده اولوب حتی کچن بازار مشهره تقریباً ۸۰،۰۰۰ کشی کلدیکی شهر مذکوردن اشعار اولنیور .

— کوبانك (پینار دلریو) ایالتی داخلنده (ماسه‌ئو) نك قوماندهسنده بولنان عصاته قارشو اسپانیانك اجرا ایتدیکی سوقیات وتنسیقات جمله‌سندن اولمق اوزره ۳۰،۰۰۰ کشیلك برقوتدن مرکب بولنان یکرمی سکز طابور عسکرك جزیره‌یه سوق اولندیغی وداخل جزیره‌ده بولنان اون ایکی بیك عسکرك‌ده بونلره التحاقی مقرر بولنمغله کوکللی عسکر داخل اولمدیغی حالده جزیره‌نك بوقسمنده ۴۲۰۰۰ عسکرك اجرای عملیات ایله مشغول بولندیغی اکلاشلمشدر . عصاتك برزماندن برو تحصن ایتمش اولدقلری استحکاماتك باشلیجه‌لری یدلرندن ضبط ایدلمش وازجمله ایالتك منتهای غربیسنده واقع اولوب (پینار دلریو) نك مدخلنی قوشادان (پورتا مورالا) موقعی‌ده یدعصاتدن تخلیص اولنمشدر . عصاتك حیوانلری ، محصوللری کاملاً اسپانیولارك النه کچمشدر . اسپانیوللر هرکون یکی برموفقیت عسکریه ایله داخل جزیره‌ده تأمین نفوذ ایتمکده‌درلر .

— کوباده صوك وقایع عسکریه‌یه دائر مادریددن تفصیلات آتیه اعطا ایدلمکده‌در : جنرال قونزالترمونزك تحت قوماندا‌سنده بولنان اسپانیا عساکری مارمیه‌ل تروشا خطندن رئیس ماشقیا ماسه اویی چیقارمق مقصدیله اوزرلرینه برهجوم ایتمش واشقیانك موقعی بدضبطنه کچیرمشدر . اورادن نه‌قدر اسلحه ومهمات حربیه وارسه جمله‌سی اسپانیولارك ید اغتنامنه دوشمشدر . ماسه اورجعتنه مجبور ایدلدیکندن تروشایی کچمك اوزره ایکی کره هجوم ایتمش وبوهجومده غایت شدتلی آتش اجرا ایلمشدر . هجوم کیجه واقع اولوب بوقدر فداکارانه چالشدیغی حالده هیچ برشی یاپه‌میه‌جغنی آکلامسیله فجرزمانده مواقع مرتفعه‌یه طوغری چکیلوب کیتمش ، فقط مواقع مذکوره‌ده صوکره‌دن یکی محاربات وقوعه کلمشدر . بومحارباتك دها تفصیلاتی النه‌مامشدر . کوباده حرکات عسکریه فوق‌العاده صورتده دوام ایتمکده‌در .

— جنرال (ملکنزو) نك رؤسای عصاتدن (لورانت) ك قوماندهسنده بولنان برفرقه ایله اثنای مصادمه‌ده عصاتی اوتوز ایکی تلفات وسکسان مجروح ایله دوچار انهزام ایتدیکی وعصاتك یدندن ایکی یوز رأس حیوانده ضبط ایتدیکی جزیره‌دن النان بر تلغرافنامه‌ده بیان اولنمشدر . اسپانیوللردن بر ضابط ایله اون طقوز عسکر نفری جریحه‌دار اولمشدر .

— افریقاده بولنان ایتالیا عسکرینك تشرین اول افرنجینك اون یدیسنده رأس (مانغاشا) نك قوماندهسی التنده بولنان بر حبش مفرزه‌سنه غلبه چالدقلرینی ایتالیانك (تریبونا) غزته‌سی یازمشدر .

فرانسه : فرانسه‌نك درسعادت سفارتی مستشاری موسیو دولابولینیه‌ره لژیون دونور نشاننك اوفیسیه رتبه‌سی ، درسعادتده بانق عثمانی مدیر معاونی موسیو اوبوواتویه لژیون دونورك شوالیه رتبه‌سی ویرلمش وفرانسه‌نك درسعادت سفارتی اوچنجی کاتبی موسیو آدایه ایکنجی صنف سفارت ایکنجی کاتبلکنه تعیین ایدلمش ودرسعادتده قونسلوس وکالتنده بولنان موسیو غرلك خدمت مذکوره‌یه اصالتی اجرا قلنمشدر . درسعادتده قونسول ژنرالی موسیو قاچاپه ، کاتب موسیو مارژری‌یه وشمدی‌یه‌قدر فرانسه‌نك درسعادت سفارتی اوچنجی کاتبی اولان موسیو آدایه مدالیه‌لر ویرلمشدر . روسیه‌نك درسعادت سفارتی باش ترجمانی موسیو ماقسیموفه لژیون دونورك اوفیسیه رتبه‌سی اعطا ایدلمشدر . مسازری مارینیم انسپکتوری موسیو بویه‌ دخی برمدالیه ویرلمشدر . بونلرك کافه‌سی درسعادتده وقوعه کلن حادثات اخیره اثناسنده ایفا ایلدکلری خدماته مکافاةً اعطا اولنمشدر .

— مجلس مبعوثان اجتماع اخیرنده شرابلر ایله قوری اوزوملری موقع مذاکره‌یه وضع ایلمشدر .

— روسپه‌ر — قوری سفینه‌لری فاس ساحلنده نهب ویغما ایدلدیکندن طولایی طلب ایدیلن ترضیه‌یی فرانسه حکومتنه ویرمکه مهیا اولدیغنی فاس حکومتی بیلدیرمشدر .

امریقا : امریقا مقام ریاستنه نامزد بولنان (ماق کنله‌ی) ك شرفنه دون پارلاق برنمایش اجرا ایدلدی .

اسپانیا : (فیلیپن) ه یکیدن قوای امدادیه سوقنه حکومت قرار ویرمشدر .

— کوبانك بعض ولایتلرنده تدابیر تنکیلیه‌نك اجراسنه دائر اسپانیایه هاوانه‌دن شایان ممنونیت خبرلر ورود ایتمشدر .

— اسپانیا جنراللرندن (ژارومیلو) نك برقاچ فرقۀ عصاتی اتلاف ایتدکدن صوکره فرق متعدده‌یی پریشان ایتدیکی مانیلدن النان برتلغرافنامه‌ده کورلمشدر .

المانیا : (هامبورکر ناخریختن) غزته‌سنك وقتیله آلمانیا وروسیه بیننده بیطرفانه براتحاد موجود اولدیغنه دائر نشر ایتدیکی افشاآته جواباً حکومت طرفندن برشی بیان ایدلمیه‌جکنی افاده‌یه (رایخزانچایکر) غزته‌سی مأذون بولنیور . مذکور رسمی غزته آلمانیا پولتیقه‌سنك صداقت واستقامتنه قارشو موجود اولان اعتمادك بونکله متزلزل اولمیه‌جغنی بیان ایدیور .

— (هامبورکرناخریختن) غزته‌سی المانیا ایله روسیه آره‌سنده براتفاقك موجودیتنه دائر (رایخزان چایکر) غزته‌سنه جواب ویردیکی صره‌ده بویله برسر حکومتك مکتوم طوتیلوب طوتلمامسی المانیاجه اهمیتدن عاری اولدیغندن شمدی‌یه‌قدر اظهار ایدلمامش اولمسی محضا روسیه‌نك آرزوسنه توفیق حرکت ایچون اولدیغنی وروسیه حکومتی بنه ایسته‌یه‌جك اولورسه بواتفاقك تجدید اولنه‌بیله‌جکنی اتیان ایدیور .

— اولکی نسخه‌لرمزدن برنده المانیا ایمپراطوری حضرتلرینك (ئه‌سن) ه کیده‌رك قروپ فابریقه‌سنی تماشا ایده‌جکلری یازلمشیدی . مشار الیه حضرتلری افرنجی تشرین اولك یکرمی یدنجی صالی کونی (ئه‌سن) جوارنده کائن انداخت میدانه عزیمت ایدرك قیش تعلیملری ایچون اجرا اولنان تجربه‌لری تماشا ایتدکدن صوکره اقشام اوستی برلینك (هوکل) سمتنده‌کی موسیو (قروپ) ك ویلیه‌سنه عودت ایتمشدر . آیك یکرمی سکزینه مصادف اولان ایرتسی کونی صباحلین مشار الیه ایمپراطور ۱۸۹۰ سنه‌سنده انشا اولنوب موسیو (قروپ) طرفندن مارتن چلیکی و (۴۰۰۰۰) طونیلاته‌لق صوجندره‌لرینه محل اعمالات اتخاذ ایدلمش اولان فابریقه‌لرله دستکاهلری سیر ایلمشدر . زره لوحه‌سنی حاوی مصفحه‌لر دخی بودستکاهلرده یاپلمقده‌در . ایمپراطور طرفندن اعطا ایدیلن برضیافتدن صوکره طوپلرك عیار ایدلدکلری ایکی دستکاه مشار الیهه ارائه اولنمشدر . بعده ایمپراطور حضرتلری کوجك انداخت میدانه کچوب ایکی سنه‌دنبرو طوپلرده اجرا اولنان اصلاحاتی تفتیش ایتمشدر .

— اوستریا خارجیه نظارتنك واسطۀ ترویج افکاری (فرمدنبلات) غزته‌سی‌ده (رایخزانچایکر) ك رأینه اشتراکاً المانیا پولتیقه‌سنك معاهداته رعایتی خصوصنده‌کی اعتماده بونکله خلل کلمیه‌جکنی سویلیور .

ایتالیا : ایتالیا بودجه‌سنده بوسنه درت ملیون قدر فضلۀ واردات کورلمشدر .

— ایتالیا ایله فرانسه آره‌سنده مناسباتك کسب تأید ایتدیکندن طولایی ایتالیا قرالی بیان خشنودی ایتمشدر .

روسیه : حشمتلو چار وچاریچه حضراتی سابق ایمپراطوریچه‌سی زیارت ایتمك اوزره (غاچینا) یه مواصلت وبعده (چارسقوزه‌لو) یه عزیمت ایتمشلردر . مشار الیهما اورادن‌ده متوفا چار اوچنجی الکساندرك یوم وفاتنه مصادف بولنمق حسبیله اجرا اولنه‌جق آیینده حاضر بولنمق اوزره پترسبورغه مواصلت ایتدیلر . آیین روحانینك اجراسندن صوکره مشار الیهما تکرار چارسقوزه‌لویه عودت ایتدیلر .

اسپانیا : اسپانیاده نشر ایدیلن امپارچیال غزته‌سنك مانیلادن الوب نشر ایتدیکی معلوماتده دینلمشدرکه : قاویت ایالتنده واقع اولان متعدد محارباتده کرك اسپانیالیلر وکرك اشقیادن پك چوق تلفات واردر . مانیلا سکنه‌سی سان ماتواو طاغلرنده پك چوق شقی تحشد ایتدیکندن بونلرك استیصالی ضمننده اون سکز بیك کشیلك براردونك لزومنی بیان ایدیورلر .

انکلتره : لوندره شهر امینی (مانسیون هاوز) ده کشیده ایتدیکی برضیافتده فرانسه ایله انکلتره آره‌سنده برابطۀ تجاریه وجوده کتیرمك اوزره فرانسه بلاد مختلفه‌سندن اوتوز قدر بلدیه مدیرینی دعوت ایتمشدر . بونلردن برچوغی وقوع بولان دعوته اجابت ایتمشلردر .

یونانستان : مجلس مبعوثان کله‌جك تشرین اولك آلتیسنده صورت فوق‌العاده‌ده منعقد اوله‌جقدر .

مطبوعات جدیده

اس لسانه ترکی — عثمانلیجه مزك اساس مرکبه‌سندن معدود اولان چغتای لساننك قواعدی حقیقةً مکمل عد ایدیله‌جك برصورتده جمع وترتیب والفاظ وتعبیرات وامثله ومستشهدات آیریجه ترجمه وتوضیح ایدلمك صورتیله و [اس لسان ترکی] نامیله اسکدارده اوزبکلر درکاه شریفی پوست نشینی رشادتلو شیخ ادهم افندی زاده روضۀ ترقی مکتبی معلمین کرامندن محمد صادق افندی طرفندن تألیف اولنان کتاب فوائد نصاب عطوفتلو احمد مدحت افندی حضرتلرینك « ترقیات لسانیه » یه دائر بعض مطالعاتی حاوی برتقریضلرینی‌ده حاوی اولدیغی حالده بوکره عالم مطبعه‌سنده مکملاً طبع وساحۀ انتشاره وضع اولنمشدر . آخرنده برده لغات نامه‌سی بولنان وفیئاتی یوز پاره‌دن عبارت اولان شو رسالۀ مفیده‌نك ارباب لسانه توصیه‌سنی وظیفه عد ایلدك .

بورسه

فرانق	سانتیم	
۳۷ـ	۹۰	شرق تیمور یوللری تحویلاتی
۰۰	۰۰۰	تحویلات ممتازۀ عثمانیه
۰۰	۴۳۰	تحویلات ممتازۀ کمرك
ایسترلین		
۰۰	۰۰	برنجی ترتیب مبدله
۰۰	۰۰	ایکنجی « «
لیرای عثمانی		
۱۹	۱۱	بانق عثمانی حصه سنداتی
۲۰	۰۳	قامبیو واسهام « «
۱۸	۰۷	انبار عمومی « «
۰۰	۴۹۰	درسعادت ترامواى شرکتی